P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok XV. | ŁÓDŹ. WTOREK, 17 SIERPNIA 1937 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 225

JAPOŃCZYCY WYPIERANI Z SZANGHAJU

przez oddziały chińskie, które opanowały najważniejsze pozycje w mieście.—Lotnicy chińscy zatopili japońską łódź podwodną

Centralna dzielnica Szanghaju zupełnie zniszczona

Szanghaj, 16 sierpnia.

(PAT) Około północy w dzielnicy europejskiej w Szanghaju słychać było w dalszym ciągu gwałtowną kanonadę.

Źródła chińskie stwierdzaja, że w poniedziałek w południe wojska chińskie zajęły część parku Hang-Kiu w pobliżu baraków, gdzie mieszcza się japońskie składy wojskowe. Jednocześnie wojska chińskie opanowały północno-zachodnią część parku, gdzie znajdowały się stanowiska artylerii japońskiej.

Eskadra samolotów chińskich

ZRZUCIŁA BOMBY NA JAPOŃSKIE OKRĘTY WOJENNE,

stojące na kotwicy w Wusung. 7 bomb trafiło japońską łódź podwodną, która stanęła w płomieniach. Dwie kanonierki japońskie pośpieszyły na pomoc, nie zdołały jednak uratować łodzi podwodnej, ponieważ na obu kretach wybuchł pożar.

Po południu wojska japońskie wycofały się z baraków oraz innych części parku Hang-Kiu.

Wojska chińskie prowadza dalej skutecznie natarcie, przy czym

OPERACJE CHIŃSKIE MAJA WIDOKI DALSZEGO POWODZENIA,

ponieważ wspierane są przez nowe posiłki.

Sztab chiński zapewnia, że w ubiegłą niedzielę strąconych zostało 11 samolotów japońskich, z których każdy miał załogę złożoną z 6 ludzi.

Straszliwy wybuch, którego przyczyna nie jest narazie znana,

ZNISZCZYŁ DZIŚ WSZYSTKIE BUDYNKI W CENTRALNEJ DZIELNICY SZANGHAJU,

a mianowicie w pobliżu ulicy Bund.

Dziś rano podjęto ponownie pojedynek artyleryjski. Natężenie ognia wzrasta z każdą godziną, zwłaszcza w północnych częściach miasta, gdzie rozwijają również ożywioną działalność samoloty chińskie. Przedmiotem ich ataków jest zwłaszcza dzielnica Hong-Kin, w pobliżu której znajduje się kwatera główna japońska. Lotnicy chińscy, korzystając z zachmurzenia, opuszczają się nisko nad miastem.

Na dachach japońskiego konsulatu i kwatery głównej ustawiono baterje artylerji przeciwlotniczej i karabiny maszynowe.

Na terenie koncesyj francuskiej i japońskiej poległo w ciągu ostatnich 2-ch dni i dziś rano kilkaset osób od zabłąkanych kul i wybuchów pocisków artyleryjskich.

Japończycy ostrzeliwali dziś dworzec północny, znajdujący się w dzielnicy chińskiej Nankao, na południe od koncesji francuskiej. W dzielnicy Czapei wybuchły liczne pożary.

Tokio, 16 sierpnia.

(PAT). Admiralicja japońska ogłosiła o godz. 14-ej według czasu lokalnego komunikat treści następującej:

Podczas bombardowania chińskich lotnisk przez siły lotnicze japońskie w dniu 14 i 15 b. m. zniszczone zostały 72 chińskie samoloty wojskowe i 17 hangarów.

Japończycy stracili 8 samolotów.— Zbombardowane zostały chińskie lotniska w 8 miejscowościach, w tej liczbie w Nankinie.

Rząd chiński opuścił Nankin

i przeniósł swą siedzibę do innego miasta.—Członkowie ambasady japońskiej otrzymali paszporty na wyjazd z Chin

Sowiety zaopatrują Chińczyków w samoloty

Nankin, 16 sierpnia.

(PAT). Członkowie ambasady japońskiej wyrazili życzenie opuszczenia stolicy Chin i powrotu do Japonii. Stosując się do tego życzenia, chińskie ministerstwo spraw zagranicznych zaopatrzyło członków ambasady japońskiej w dokumenty, zapewniające swobodny przejazd do Tsing-Tao, skąd japońscy dyplomaci będą mogli udać się do Japonii.

Kolonia japońska w Nankinie odjechała koleją do Tsing-Tao.

Tokio, 16 sierpnia.

(PAT). Według doniesień z Szanghaju, marsz. Czang-Kai-Szek, po odbyciu konferencji z przywódcami politycznymi, postanowił przenieść siedzibę rządu z Nankinu do innego miasta.

Sześć dywizji chińskich otrzymało polecenie pospiesznego wymarszu do Szanghaju, celem zrównoważenia stałego napływu posiłków japońskich w okolice tego miasta.

Dobrze poinformowane koła japońskie sądzą, że decyzja przeniesienia siedziby rządu chińskiego oznacza, że Czang-Kai-Szek zamierza rzeczywiście podjąć decydującą walkę z Japonią.

Waszyngton, 16 sierpnia.

(PAT). Prezydent Roosevelt zawezwał sekretarza stanu Hulla, aby omówić z nim sytuację w Chinach i zbadać sprawę, czy należy uznać, że pomiędzy Japonią a Chinami istnieje stan wojny, co z konieczności pociągnęłoby za sobą zastosowanie ustawy o neutralności.

Chiny i Japonia w myśl tej ustawy nie mogłyby zakupywać materjału wojennego w Stanach Zjednoczonych.

Nankin, 16 sierpnia.

(PAT). Chińskie ministerstwo spraw zagranicznych ogłasza oświadczenie następującej treści:

Agresywne stanowisko Japonii wyczerpało cierpliwość chińską. Chiny zmuszone są obecnie uciec się do samoobrony. Oświadczamy uroczyście, że nienaruszalność terytorialna Chin oraz prawa suwerenne były naruszone przez Japonię.

Chiny zmuszone są do obrony swego terytorium i swego bytu narodowego. Nie oddały ani skrawka naszego terytorium. Nie napadamy na Japonię, lecz spełniamy naturalne prawo samoobrony. Jeżeli Japonia nie nosi się z zamiarami aneksyjnymi w Chinach, wówczas powinna zaprzestać operacyj wojennych i szukać z nami porozumienia w drodze pokojowej.

Tokio, 16 sierpnia.

Jak donoszą z Charbinu, do Mongolii Zewnętrznej, znajdującej się pod protektoratem Sowietów, wysłano znaczną liczbę samolotów. Ilość ich ma wynosić kilkaset. Mają one być użyte do wojny z Japonią wraz z wojskami mongolskimi

Poza tym donoszą z Czyty, że w mieście tym został zorganizowany oddział „obywateli sowieckich pragnących walczyć w szeregach wojsk nankińskich“. Oddział ma być w najbliższym czasie wysłany do Chin przez Mongolię.

Japońskie koła urzędowe otwarcie oskarżają Sowiety o czynną interwencję w zatargu chińsko-japońskim.

Rzecznik władz japońskich oświadczył, że do Czaharu przybyło około 200 oficerów sowieckich, celem kierowania wojskami chińskimi w ich walce z Japończykami.

Londyn, 16 sierpnia.

Jak donosi z Moskwy prasa londyńska, rząd sowiecki wzmacnia znów swą armię na Dalekim Wschodzie. Armia ta otrzyma w roku bieżącym 90.000 rekrutów przy jednoczesnym zatrzymaniu na dal żołnierzy, którzy mieli być zwolnieni z armii.

Do Moskwy przybył ostatnio marsz. Blücher, główny dowódca armii czerwonej na Dalekim Wschodzie, aby osobiście omówić z rządem sowieckim sytuację na Dalekim Wschodzie, oraz ustalić ostatecznie stanowisko, jakie Związek Sowiecki ma zająć wobec wojny chińsko-japońskiej.

ODPARTY NALOT NA NANKIN

Kilka samolotów japońskich zestrzelono

Nankin, 16 sierpnia.

(PAT). Reasumując rezultaty dzisiejszych walk powietrznych, korespondent Reutera na podstawie wiadomości z chińskich źródeł stwierdza, iż chińskie działa przeciwlotnicze i samoloty myśliwskie zestrzeliły 8 aparatów japońskich.

Pomimo pięciokrotnie powtarzanej próby zaatakowania Nankinu, rzekomo tylko dwa samoloty japońskie w godzinach rannych ukazały sie nad stolicą Chin. Jeden z nich został jednak zestrzelony w pobliżu Yang-Czau na północ od Czing - Yang. 6 samolotów japońskich stoczyło walkę z samolotami chińskimi w pobliżu Czu-Yang w odległości 15 mil na zachód od Nankinu. W starciu tym 2 samoloty japońskie stracono.

Dwa samoloty japońskie, które zdołały przedostać się ponad Nankin, unosiły się na znacznej wysokości przeszło 10 tys. stóp. Rzuciły one zaledwie dwie bomby, nie wyrządzając większych szkód.

Dwa samoloty japońskie zestrzelono dzisiaj rano w Szanghaju, jeden w Su-Czau i jeden w Czang-Yang.

Ceny towarów włókienniczych

nie będą podwyższone

Warszawa, 16 sierpnia.

Warszawskie agencje prasowe publikują wiadomości, z których wynika, że ministerstwo spraw wewnetrznych zwróciło uwagę nie niedopuszczalną podwyżkę cen wyrobów włókienniczych po ostatnio przyznanej podwyżce płac robotników przemysłu włókienniczego w okręgu łódzkim.

Notatka, o której mowa twierdzi, że wyroby manufakturowe znajduja się na liście artykułów, objętych rozporządzeniem ministerstwa spraw wewnętrznych o nadzorze nad cenami artykułów pierwszej potrzeby.

Generał Franco rozpoczął wojnę podwodną

Wczoraj zatopiony został statek rządowy u wejścia do cieśniny Gibraltarskiej.—Rząd brytyjski demaskuje fałsze rządu powstańczego

Francuskie statki handlowe otrzymają eskortę wojskową

Londyn, 16 sierpnia.

(PAT). Ag. Reutera donosi, że statek hiszpański „Cindàd de Cadir" zatopiony został przez łódź podwodną u wejścia do cieśniny Gibraltarskiej.

Statek trafiony dwoma torpedami zatonął w ciągu kilku chwil. Po dokonaniu dzieła zniszczenia łódź podwodna zanurzyła się pozostawiając na łasce losu kapitana zatopionego statku oraz 79 ludzi załogi.

Uratowani członkowie załogi twierdzą, że łódź podwodna miała wymalowany znak „C. 3" i płynęła pod flagą gen. Franco.

Londyn, 16 sierpnia.

(PAT) Rząd brytyjski nie otrzymał jeszcze oficjalnej odpowiedzi od gen. Franco na protest w sprawie bombardowania statku - cysterny „Britisch Corporal". Natomiast miejscowe władze morskie powstańców wręczyły wicekonsulowi brytyjskiemu w Palmie odpowiedź, zaprzeczającą, jakoby samoloty powstańcze zaatakowały jakikolwiek statek, płynący pod banderą brytyjską. Miejscowe władze powstańcze twierdzą że znaki na samolotach atakujących nie były autentyczne.

Rząd brytyjski uważa, że odpowiedź ta jest zupełnie nie do przyjęcia i polecił ambasadorowi brytyjskiemu w Hendaye p. Chiltonowi, aby powiadomił o tym gen. Franco. Ambasador brytyjski ma również uprzedzić władze powstańcze, ze aczkolwiek oficjalna odpowiedź gen. Franco jeszcze nie nadeszła, to jednak rząd brytyjski nie może w żadnym razie przyjąć twierdzenia, iż atak nie został wykonany przez samoloty powstańcze.

Czynniki miarodajne w Londynie z naciskiem podkreślają, że rząd brytyjski posiada dostateczne dowody na to, że atak przeprowadziły samoloty gen. Franco i zajmuje b. zdecydowane stanowisko w tej sprawie.

**
*

Paryż, 16 sierpnia.

(PAT). Na skutek ciągłych ataków na statki handlowe w pobliżu francuskich brzegów Afryki północnej, admiralicja francuska w Bizercie postanowiła przedsięwziąć nadzwyczajne środki bezpieczeństwa.

Każdy statek handlowy francuski będzie odtąd eskortowany na wodach, w pobliżu wybrzeży Afryki i na szlakach komunikacyjnych z Francją — albo przez francuski okręt wojenny, albo przez samolot.

Rozruchy w Jugosławii trwają

Tłum zdemolował dom posła partii rządowej.—W czasie zajść 3 osoby zostały zabite

Białogród, 16 sierpnia.

(PAT). Miara ciągłego podniecenia umysłów ludności serbskiej w związku z uchwałą skupszczyny o zawarciu konkordatu ze stolicą apostolską, są ciągle powtarzające się zajścia i manifestacje skierowane przeciw konkordatowi. — W ubiegłą niedzielę i sobotę zajścia tego rodzaju miały miejsce w okolicy Białogrodu w miejscowościach Kragujevac, Kraljevo i Mladenovac.

W cerkwi w Kragujevac po odczytaniu przez biskupa decyzji o ekskomunikowaniu ministrów i posłów partii rządowej, doszło do bójki, w której parę osób zostało poturbowanych. Natomiast w Mladenovac kilkutysięczny tłum wieśniaków podburzonych przez agitatorów napadł pod nieobecność posła partii rządowej Badjaka na jego dom, rozbijając szyby i niszcząc ogrodzenie.

Na skutek starcia tłumu z żandermerią 3 osoby zostały zabite, a kilka ciężko rannych.

**
*

Premier Stojadinowicz, który prowadził wczoraj w Kranj długą rozmowę z regentem księciem Pawłem, powrócił do Belgradu.

Sytuacja przedstawia się korzystnie dla rządu, mimo wczorajszych zajść w Mladenovac. W Nisz w chwili, gdy arcybiskup prawosławny podczas obrzędu religijnego ogłaszał imiona wyklętych przez kościół posłów, tłumy ludności zebrały się w pobliżu kościoła i manifestowały swe przywiązanie dla rządu, potępiając równocześnie metody walki politycznej, stosowane przez niektórych biskupów prawosławnych.

Tymczasem tarcia między biskupami prawosławnymi, usposobionymi życzliwie dla rządu i zwalczającymi go wzrastają. W kołach politycznych Białogrodu wyrażają przypuszczenie, że z chwilą wyboru nowego patriarchy dojdzie do pojednania między Kościołem prawosławnym a rządem.

Antyreligijna manifestacja hitlerowców w Spirze

Członkowie formacyj partyjnych uniemożliwili uroczystości kościelne

Berlin, 16 sierpnia.

(PAT) W mieście Spira (Palatynat) odbywał się w ostatnią sobotę i niedzielę wielki apel okręgowy partii narodowo-socjalistycznej. Uroczystość była pomyślana głównie jako kontrmanifestacja przeciwko tendencjom t. zw. „katolicyzmu politycznego". M. in. w związku z niedawnym procesem przeciw duchownym, gdzie występował w charakterze świadka biskup Spiry, gwałtownie atakowany wówczas przez prasę niemiecką. Czynniki partyjne pragnęły również i tym razem zapobiec zbytniemu rozgłosowi planowanych właśnie w Spirze manifestacyj katolickich.

Wobec zalewu miasta przez dziesiątki tysięcy członków formacyj partyjnych, projektowane zebrania katolickie na rzecz biskupa Spiry nie mogą się odbyć. Władze kościelne musiały się ograniczyć do urządzenia nabożeństwa. Wokół katedry ustawiono kordon S.S., który — według wyjaśnień ze strony partyjnej — miał przeszkodzić próbom zakłócenia nabożeństw. Przypuszczać należy jednak, że to, podobnie jak i inne zarządzenia porządkowe, miało przede wszystkim zapewnić należyte ukształtowanie manifestacyj.

Hasłem dnia, rzuconym przez czynniki partyjne, było „Oddać cesarskie cesarzowi, a boskie—Bogu". Na początku uroczystości odbył się wiec narodowo-socjalistycznego związku nauczycieli, poświęcony sprawom wychowania młodzieży i sporom w tej dziedzinie z Kościołem.

Makabryczna zemsta

Ograbiono zwłoki na cmentarzu w Dąbiu

Koło, 16 sierpnia.

(PAT) Na cmentarzu katolickim w Dąbiu nieznani osobnicy rozkopali dwa groby, w których niedawno pochowano dwuch mieszkańców pobliskiej gminy Karszew. Zwłoki po wyciągnięciu z grobów zostały doszczętnie obrabowane.

Wobec faktu, że nieboszczycy byli biedni i gmina pochowała ich na swój koszt, zachodzi podejrzenie, że czynu tego dokonano z powodu zemsty.

Trzy osoby stracone w Niemczech

Wykonanie wyroków śmierci w Berlinie i Dreźnie

Berlin, 16 sierpnia.

(Pat) Skazani przez sąd za zdradę stanu na karę śmierci 24-letni Erich John i 25-letni Hermann John z Neunkirchen straceni zostali w Berlinie w dniu dzisiejszym.

Dziś rano również stracono 43-letniego Wilhelma Firla z Drezna, który był jednym z przywódców komunistycznych i starał się stworzyć nielegalną organizację komunistyczną na terenie Niemiec.

Zdarzenia i ludzie

U koczujących plemion Afganistanu

Wielożeństwo potrzebą gospodarczą.—Życie kobiet Afganistanu

Kabul, w lipcu.

Afganistan — to kraj wielkich przeciwieństw, i każdego, kto tam przyjeżdża, interesuje także problem życia tamtejszej kobiety. Przede wszystkim należy uwzględnić różnicę między Afganką, mieszkającą w mieście, a tysiącami kobiet, które należą do plemion koczujących. Koczowniczki poznaje się zresztą odrazu po stroju i po całym sposobie zachowania się. Ma się wrażenie, jak gdyby okres tysiąca lat przeszedł obok nich bez śladu. Nic się dla tych kobiet nie zmieniło. Tak samo, jak za dawnych czasów wędrują one ze swymi rodzinami z miejsca na miejsce, mieszkają w prymitywnych namiotach i gotują jedzenie dziś jeszcze na ogniskach, które, zręcznie wzniecają z suszonego gnoju wielbłądów. Kobiety te, które w gruncie rzeczy są niezwykle dzielne, i na których spoczywa cały ciężar pracy, żyją dziś jeszcze, jak niewolnice. Ich strój jest zawsze ten sam — nosi go się już od wieluset lat: długi, luźny kitel, sięgający do kolan z własnoręcznie tkanego grubego, czarnego materiału, a pod tym szerokie spodnie z ciemno-czerwonego materiału, zebrane u dołu. Głowę zakrywa się wielką chustą, twarz pozostaje wolna. Na nogach kobiety te noszą niezgrabne sandały. Nawet najbiedniejsze z nich noszą pierścionki i łańcuchy — niekiedy tylko z drutu żelaznego i kolorowych szkiełek. Brzęczące ozdoby — to główna rzecz w stroju kobiet plemion koczujących Afganistanu. Niekiedy napotyka się wśród nich klejnoty, które są prawdziwymi dziełami sztuki.

Ciężkie, i to bardzo ciężkie, jest życie takiej kobiety. Najgorsze jest chyba to, że nie jest ona jedyną żoną swego męża, ale mężczyźni plemion koczujących poprostu nie mogą dać sobie rady z jedną tylko kobietą. Gospodarcze potrzeby zmuszają ich do wielożeństwa. Wolno im mieć cztery żony. Kobiety wędrują z nim po kraju, opiekują się bydłem, gotują, piorą i czuwają nad licznym potomstwem. Tkają materiały, szyją namioty i [illegible], niezależnie od pogody i od stanu zdrowia, są w drodze. Dziewczynki plemion koczujących wydaje się zamąż w wieku 13 do 14 lat, przyczym ojcu płaci się za córkę pewną kwotę pieniężną. Kupowanie żon zostało wprawdzie obecnie oficjalnie zabronione przez rząd, prastare zwyczaje jednak z trudem dają się wykorzenić.

Mieszkanki Afganistanu plemion koczujących są bardzo ładne, póki są młode, lecz już w 25-tym roku życia zaczyna się okres przekwitania, gdyż ciężkie wędrówki zużywają ich siły. Poza tym ciężka praca fizyczna i wielka ilość dzieci — 20 dzieci nie jest rzadkością—niszczą ich zdrowie. Kobieta koczujących plemion w Afganistanie żyje dziś jeszcze jak przed tysiącem lat.

Inaczej zupełnie problem ten przedstawia się w miastach. Tam kobieta wywalczyła sobie o wiele więcej praw. Nie jest już bezprawną niewolnicą, mimo to życie jej jest całkiem inne, aniżeli wyobrażamy je sobie w Europie. Kobieta mieszka w „domu kobiet" i nie wolno jej zupełnie brać udziału w publicznym życiu swego męża. Jeśli w Kabulu zobaczymy kobietę samą, bez towarzystwa na ulicy, to będzie to napewno Europejka. Mieszkanki miast w Afganistanie chodzą jeszcze z zasłoniętymi twarzami i nie pokazują twarzy żadnemu obcemu mężczyźnie. Oczywiście, że należy się spodziewać, iż zwyczaj ten długo już się nie utrzyma.

Kobiety ze sfer wykształconych usiłują dziś coraz bardziej uwolnić się od Wschodu — przychodzi im to jednak z wielkim trudem. Naogół prowadzą one nadal mniej lub więcej życie kobiet w haremach, z tą różnicą tylko, że mają więcej swobody. Spędzają dni, robiąc ręczne robótki, rozmawiając z innymi kobietami i... nudząc się z wdziękiem. Praca zawodowa dla kobiet nieznana jest oczywiście w Afganistanie — także i dla kobiet średniego stanu. Mnóstwo kobiet zajmuje się wprawdzie sprzedażą robót ręcznych, które sporządzają w domu, lecz płaci się za to marnie i zarobki są minimalne.

Kobiety ze sfer wyższych w Afganistanie są piękne i mądre, uczą się pisać i czytać — nie znają jednak żadnych obcych języków. Oczywiście że i w tym wypadku są wyjątki, istnieją córki z bogatych domów, które studiowały w Europie, można je jednak wyliczyć na palcach.

Kobieta plemion, koczujących w Afganistanie, żyje jeszcze jak przed tysiącem lat i nadal będzie tak żyła. Mieszkanka miast natomiast chce się europeizować — tymczasem żyje ona w stadium przejściowym, wszystko jednak wskazuje na to, że zmieni ona wkrótce swój tryb życia.

S. Wehner.

Zajścia antyżydowskie w okolicach Warszawy

wywołały grupy endeków, wracające z Radzymina.—Dzięki energicznym wystąpieniom policji nie dopuszczono do poważniejszych zaburzeń.-Najgroźniej przedstawiała się sytuacja w Ostrowii Mazowieckiej

Warszawa, 16 sierpnia.

Z całego szeregu miejscowości w pobliżu Warszawy donoszą o zajściach antyżydowskich, które miały miejsce ubiegłej niedzieli w czasie przemarszu pochodów endeckich.

O wytłuczeniu szyb w mieszkaniach i sklepach żydowskich i pobiciu wielu osób donoszą z Radzymina, Wołomina, Marczewia, Marek i t. p.

Najgroźniej przedstawiała się sytuacja w Radzyminie, gdzie jednak dzięki energicznej postawie policji nie dopuszczono do zajść.

W Wyszkowie endecy, którzy usiłowali dokonać napadu na Żydów, zostali całkowicie wyparci z miasteczka przez robotników socjalistycznych, zatrudnionych w miejscowych fabrykach. Kilku endeków zostało poturbowanych.

Dziś około godz. 1-ej po południu doszło do awantur w Ostrowi Mazowieckiej. Zostały one wywołane przez większe grupy endeków, którzy wracali z Radzymina. W wielu domach żydowskich wytłuczono szyby. Zanotowano również liczne wypadki pobicia.

Miejscowa policja przy pomocy posiłków z okolicznych miejscowości, a nawet z Białegostoku, zlikwidowała zajścia. Przez cały dzień dzisiejszy Żydzi mieli zamknięte sklepy.

We wsi Obryte, pow. pułtuskiego, za obrzucanie kamieniami domu Srula Abramczyka, policja aresztowała 2-ch członków O.N.R. Są to Jan Elas i Władysław Lada. Również aresztowano kilkunastu prowodyrów zajść w Radzyminie.

Poszukiwania za samolotem Lewoniewskiego

Łamacz lodów „Krasin" wyrusza w kierunku Alaski. — Trzy samoloty wystartowały do bieguna

Moskwa, 16 sierpnia.

(PAT) Wszystkie stacje radiowe polarne bez przerwy starają się schwytać sygnały i depesze, nadawane przez samolot Lewoniewskiego. Dotychczas jednakże nie udało się nawiązać połączenia z lotnikami zaginionego samolotu.

Kilkakrotnie słychać było sygnały, nadawane na fali, jakiej używa samolot Lewoniewskiego, ale były one bardzo niewyraźne, co pozwala przypuszczać, że stacja nadawcza samolotu funkcjonuje, ale jest prawdopodobnie uszkodzona.

Łamacz lodu „Krasin" odpływa w kierunku Alaski, skąd uda się dalej na północ. Lotnik polarny Żadkow wystartował do Markowa nad rzeką Anadyr, skąd poleci do Wellen.

Trzy samoloty zostały zaopatrzone w dodatkowe rezerwoary benzyny, co zwiększy możliwości ich lotu do 3.500 klm.

Prem. Składkowski wraca

w tym tygodniu do Warszawy

Warszawa, 16 sierpnia.

Prasa francuska donosi, że premjer gen. Składkowski spędził w Paryżu 2 dni, a następnie udał się do jednego z zamków nad Loarą, gdzie pozostanie do końca bieżącego tygodnia.

W połowie nadchodzącego tygodnia gen. Składkowski spodziewany jest już w Warszawie.

Minister hinduski w Warszawie

Zwiedził plac, na którym stanie meczet

Warszawa, 16 sierpnia.

(PAT). Bawiący w Warszawie minister przemysłu i komunikacji Indyj brytyjskich sir Muhammtnd Zufrulla Khan złożył w dniu dzisiejszym wizyte na ratuszu.

W zastępstwie nieobecnego prezydenta miasta st. m. Warszawy St. Starzyńskiego gościa przyjął wiceprezydent miasta J. Kulski.

Ministrowi Zafrulla Khan przedstawiono szczegółowo plany meczetu, który powstać ma w Warszawie, po czym minister sir Zafrulla Khan w towarzystwie przedstawiciela zarzadu miasta, zwiedzał miejsce, przeznaczone pod budowę świątyni muzułmańskiej, która stanie u zbiegu ulic Krzyckiego i Raszyńskiej.

Zamknięcie kongresu sjonistycznego

Dr. Weizmann prezydentem nowej egzekutywy

Zurych, 16 sierpnia.

Dziś zakończył swoje obrady XX Kongres Sjonistyczny. Dokonano wyboru nowej egzekutywy, której skład jest następujący:

Prezydent — dr. Chaim Weizman. Członkowie: Dawid Ben-Gurion, prof. Brodetzki, Icchach Grunbaum, rabin A. L. Fischman, Eliezer Kapłan, dr. F. Rottenstreich i N. Shertok.

Dr. Artur Ruppin wszedł w skład egzekutywy z prawem głosu w sprawach kolonizacji i rolnictw. Dr. Goldman (jako przedstawiciel w Genewie) z prawem głosu w sprawach politycznych, Louis Lipski bez prawa głosu.

Poza tym w skład egzekutywy weszli Eliahu Dobkin (frakcja robotnicza), Mojżesz Szapiro (Hapoel Hamizrachi) i Perlzweig (ogólni syjoniści grupa A), któ rzy nadal kierować będą swymi resortami.

Następnie Kongres dokonał wyboru nowego Syjonistycznego Komitetu Wykonawczego w składzie 70 członków. Na przewodniczącego wybrano M. M. Usyszkina.

W końcu Kongres wybrał sąd honorowy w skład którego weszli: adw. Hartglas, dr. Michał Ringel, dr. Barth, dr. Sokal, Richard Lichtheim, dr. Rufeisen, dr. Wolfsberg, J. Usyszkin i inni.

Akcja terorystyczna w Palestynie

uległa dalszemu zaostrzeniu

Jerozolima, 16 sierpnia.

(PAT) Pod koniec tygodnia sytuacja uległa dalszemu zaostrzeniu. W Safed Dzenin rzucono kilka bomb, które na szczęście nie wyrządziły poważniejszych szkód.

Znajdujące się w pobliżu Jerozolimy sanatorjum ostrzeliwane było kilkakrotnie przez nieznanych osobników. Wioski arabskie zaczęły porozumiewać się przy pomocy sygnałów świetlnych. — Wzmożenie akcji terorystycznej budzi w kołach żydowskich poważne zaniepokojenie.

Narady francusko-angielskie

nad sprawą podziału Palestyny?

Londyn, 16 sierpnia.

(PAT) Rząd francuski wystosował do rządu brytyjskiego memoriał w sprawie Palestyny, w którym Francja jako mocarstwo mandatowe Syrii i bezpośrednio zainteresowane problematem państw arabskich, sugeruje odbycie wspólnej przyjaznej konsultacji na temat sytuacji, jaka się wyłoniła w związku z propozycją podziału Palestyny.

Chodzi tu o rozmowę w ramach normalnych ścisłych kontaktów, jakie oba rządy utrzymują od pewnego czasu we wszystkich ważniejszych zagadnieniach międzynarodowych, a zwłaszcza tych, których ostateczne załatwienie następuje na forum Ligi Narodów.

Wiadomości, jakie ukazały się w londyńskiej prasie wieczornej, jakoby nota francuska wyrażała zdziwienie, że rząd brytyjski powziął decyzję w sprawie polityki palestyńskiej bez uprzedniej konsultacji z Francją,, są — jak zapewniają z kół dobrze poinformowanych — pozbawione podstaw.

Stada wilków

w pow. sanockim

Krosno, 16 sierpnia.

(PAT). Z Gorlic donosza: Na terenie gromad Regetów Wyżny i Regetów Niżny ukazały się duże stada dzików, które wyrządzają wielkie szkody.

W Jasieli pow. sanockiego pojawiły się stada wilków, które niszcza dobytek miejscowych gospodarzy. W ciągu ostatnich dni wilki porwały kilkanaście owiec.

Ostatni akt

zatargu o Żyrardów

Warszawa, 16 sierpnia.

Ostatni akt zatargu o Żyrardów na forum sądowym nastąpi po nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu akcionarjuszów zakładów żyrardowskich zwołanym na nadchodzącą środe 18 b. m.

Walne zgromadzenie upoważni nowy zarząd do wniesienia do sadu okręgowego formalnego podania o umorzenie procesu przed sądem handlowym.

Koszta sprawy, zgodnie z zawartą swoim czasie ugodą obciażone zostaną zakłady żyrardowskie.

Chcą żyć w zgodzie z Żydami

straganiarze chrześcijańscy w Osjakowie

Warszawa, 16 sierpnia.

W kilku miejscowościach, które usiłują naśladować Kalisz, gdzie, jak wiadomo, wprowadzono „ghetto" na rynku dla handlarzy żydowskich, czynione są obecnie podziały targów na miejsca polskie i żydowskie.

Ciekawy jednak wypadek na tym tle wydarzył się w Osjakowie. Rozdano tam straganiarzom polskim specjalne szyldziki z napisami bojkotowymi, które zawieszono nad straganami. Nie wpłynęło to jednak na frekwencję w handlu i w rezultacie w tych dniach straganiarze chrześcijańscy usunęli te szyldy, oświadczając, że chcą handlować jak dawniej i żyć w zgodzie z Żydami.

Student zabity

w katastrofie szybowcowej

Lwów, 16 sierpnia.

(PAT) Z Bezmiechowej donoszą: W czasie zlotu ćwiczebnego w dniu wczorajszym spadł ze znacznej wysokości wraz z szybowcem student politechniki lwowskiej 24-letni Stanisław Baraniewski.

Szybowiec został zupełnie rozbity, zaś pilot doznał tak cieżkich obrażeń, że w drodze do szpitala zmarł. Przyczyny katastrofy nie są jeszcze znane. Dochochodzenie w toku.

Wiceprokurator Zeleński

udaje się do Krakowa na proces Fleischerowej

Warszawa, 16 sierpnia.

W bieżącym tygodniu udaje się do Krakowa wiceprokurator Żeleński, który wnosić będzie oskarżenie w wielkim procesie korupcyjnym Fleischerowej, współoskarżonej w znanej aferze ś.p. Pawlewiczowej.

Na rozprawie sądowej przeciwko Fleischerowej i towarzyszom obecny również będzie stale delegat ministerstwa sprawiedliwości.

Hydroplan niemiecki przyleciał do N. Jorku

Wystartował on z lotniskowca zakotwiczonego przy wyspach Azorskich

Berlin, 16 sierpnia.

(PAT). 4-motorowy wodnosamolot niemieckiej Lufthansy „Nardmeer", który wywodował dziś o godz. 12.37 w port Washington (stan Nowy York), wystartował w dniu 13 b. m. o godz. 19.09 z lotniskowca „Schwabenland", stojącego na kotwicy w pobliżu Horta (wyspy Azorskie).

Wodnosamolot przebył wiec przestrzeń Horta — Nowy York w czasie 16 godzin 28 min. Przestrzeń ta wynosi 3850 km.

W ciągu nocy wodnosamolot zmuszony był do przebywania przestrzeni nawiedzonych przez silne burze. Nad ranem wszedł on w strefe przeciwnego wiatru, wiejącego z szybkościa 40 kilometrów.

Dalsze loty niemieckich wodnosamolotów zostaną przedsięwzięte z chwilą, gdy pływające bazy „Schwabenland" i „Friesenland" osiągną miejsca swego ostatecznego przeznaczenia.

„Schwabenland" zakotwiczony będzie w porcie N. Yorku, „Friesenland" zaś w porcie Horta.

Pociąg wykoleił się

wskutek gwałtownej burzy

Wiedeń, 16 sierpnia.

(PAT) Burze, jakie nawiedziły Tyrol i Styrię, spowodowały wielkie szkody. Obok Insbrucka na drodze do Szwajcarii wykoleił się pociąg osobowy wskutek najechania na zwały ziemi i kamieni, które pokryły tor. Lokomotywa elektryczna wraz z kilku wagonami wykoleiła się. Kilka osób odniosło rany.

Przez cały dzień ruch pociągów do Szwajcarii odbywał się przez Bawarię.

W Wiedniu silny orkan połączony z kilkugodzinną burzą, spowodował wielkie szkody w ogrodach.

Napad na komisję starościńską w Warszawie

dokonywującą lustracyj zakładów fryzjerskich. — Jeden z wynajętych opryszków został aresztowany

Warszaw, 16 sierpnia.

Władze starościńskie podjęły akcję, skierowaną przeciwko tym właścicielom zakładów fryzjerskich, które mimo zakazu władz, pracują w niedzielę i święta. W tym celu wyłoniono specjalną komisję, w skład której wchodzą przedstawiciel starostwa, policja i dwaj przedstawiciele cechu fryzjerów.

W dniu wczorajszym komisja udała się w ul. Grochowską, by zlustrować znajdujące się tam zakłady fryzjerskie. Gdy członkowie komisji naleźli się u zbiegu ul. Grochowskiej i Rybnej, **wyskoczyli z za węgła dwaj osobnicy, którzy trzymali w ręku jakieś twarde przedmioty i zaczęli bić przybyłych.** Jednego z napastników udało się zatrzymać a drugi zbiegł.

Zatrzymanym okazał się Władysław Konowacki. Jest to znany złodziej i awanturnik. Przyznał się on, że wraz z towarzyszem swym, Janem Jarzębskim, **został wynajęty przez kilku fryzjerów na Pradze celem wywarcia zemsty na członkach swego cechu, którzy wchodzą w skład komisji starościńskiej.**

Konowacki za odpowiednim wynagrodzeniem podejmował się wykonywać akty zemsty i teroru na wskazanych mu osobach.

Niezwykłego przestpęcę osadzono w areszcie a za wspólnikiem jego wszczęto poszukiwania.

Oszalały szofer spowodował liczne wypadki

na szosie pod Warszawą. — Gdy rozbił własny samochód, zbiegł w nieznanym kierunku

Warszawa, 16 sierpnia.

Policja warszawska wszczęła poszukiwania za tajemniczym szoferem, który spowodował szereg nieszczęśliwych wypadków.

Szosą w kierunku Warszawy w dniu wczorajszym wieczorem z wielką szybkością pędziło auto, które siało popłoch wśród przechodniów oraz kierowców wozów. Nie ulegało wątpliwości, że szofer był pijany.

W pewnej chwili potrącił on jednokonną furmankę Stanisława Cichockiego. Wóz został wywrócony do rowu i rozbił się doszczętnie.

Cichocki oraz jadąca z nim Helena Karpińska z Warszawy wypadli, doznając dotkliwych obrażeń cielesnych. Następnie szofer zatrzymał wóz i cofnął go, *potrącając idącego za wozem męża Karpińskiej, raniąc go dotkliwie.* Nie zważając na spowodowane wypadki, szofer znów rozwinął wielką szybkość.

Po kilkuset metrach wpadł na rowerzystę Mariana Maciejewskiego z Marek, który przewrócił się. Maszyna jego została rozbita, a Maciejewski odniósł ogólne obrażenia cielesne. Następną z kolei ofiarą szofera był Stanisław Różycki z Pustelnika, który usiłował przyjść z pomocą rowerzyście, jednak został potrącony błotnikiem. Wkrótce szofer wpadł na bryczkę Stefana Bujanowskiego z Rembertowa. Bryczka została strącona do rowu, a jadące nią osoby doznały na szczęście lekkich obrażeń cielesnych.

W końcu szofer wpadł na drzewo, rozbijając samochód.

Nieznany kierowca opuścił wóz i zbiegł.

Gwałtowne burze i pioruny

nad powiatami rybnickim i brasławskim

Rybnik, 16 sierpnia.

(PAT). Wczorajsza burza, która przeszła nad powiatem rybnickim wyrządziła poważne szkody i spowodowała kilka nieszczęśliwych wypadków, zabijając Anastazję Ślizlokową, matkę 4-ga dzieci. Porażony został również od pioruna syn jej 12-letni Ryszard, którego przewieziono do szpitala.

W gminie Lubomla wichura obaliła około 30 słupów z przewodami elektrycznymi. W niżej położonych częściach powiatu zostały częściowo zalane domy. W innych miejscowościach wichura pozrywała dachy, uszkodziła mosty i powywracała drzewa w lasach i ogrodach.

***

Brasław, 16 sierpnia.

(PAT). Wczoraj przeszła nad powiatem brasławskim gwałtowna burza, powodując trzy pożary. Od piorunów zabici zostali we wsi Pancielejki 52-letni Narcyz Maculewicz, 8-letnia Helena Łukszówna i 52-letni Julian Macuk.

Dziś w godzinach popołudniowych spadł ponownie ulewny deszcz, połączony z wichurą, która wyrządziła duże szkody, zrywając w wielu miejscach przewody telefoniczne.

Znany amerykański reżyser filmowy

przyjeżdża do Warszawy

Warszawa, 16 sierpnia

(Pat) Dziś wieczorem przyjeżdża do Warszawy znany amerykański reżyser filmowy wytw. Warner Br. — William Dieterle, trwóca filmu „Pasteur" z Pawłem Muni, współtwórca „Snu nocy letniej". Dieterle odbywa obecnie podróż wypodczynkową po Europie. Warszawa jest jednym z etapów jego podróży.

Gubernator Pensylwanii we Lwowie

złożył kwiaty na grobie amerykańskich lotników

Lwów, 16 sierpnia.

(PAT). Dziś przybył do Lwowa gubernator stanu Pensylwania, George Earle, w towarzystwie pułkownika Wiktora Mather.

Goście po przybyciu do Lwowa, złożyli wizytę wojewodzie lwowskiemu Alfredowi Biłykowi, po czym udali się na cmentarz obrońców Lwowa, gdzie gubernator Earle złożył kwiaty na grobie lotników amerykańskich, którzy podczas walk o Lwów tworzyli eskadrę pod nazwą „Eskadra Kościuszki".

(W grobie lotników amerykańskich spoczywa towarzysz broni gubernatora porucznik Norton).

Po złożeniu hołdu lotnikom amerykańskim gubernator Earle i płk. Mather podejmowani byli przez wojewodę Biłyka śniadaniem. O godz. 16 goście amerykańscy udali się pociągiem pośpiesznym do Krakowa.

Przed sesją rady Ligi Narodów

Prowizoryczny porządek dzienny obrad

Genewa, 16 sierpnia.

(PAT). Ogłoszony został prowizoryczny porządek dzienny 98-ej zwyczajnej sesji rady Ligi Narodów, która rozpocznie się w Genewie 10 września o godzinie 17-ej.

Porządek dzienny obejmuje, prócz spraw arministracyjnych i innych mniejszej wagi, także raport stałej komisji mandatowej, raport komitetu ekonomicznego, dotyczący prac 45-ej i 46-ej sesji komitetu (sprawozdawca przedstawiciel Polski), raport komisji dla badania zagadnienia surowców (sprawozdawca przedstawiciel Polski), sprawę tworzenia i funkcjonowania komisyj ligowych, raport prezydium konferencji rozbrojeniowej, dotyczący prac w czasie 63-ej i 64-ej sesyj prezydium, sprawę Locarna i t. d.

Obrady komisji polsko-francuskiej

w sprawie kontroli wzajemnych obrotów towarowych i rozrachunków finansowych

Warszawa, 16 sierpnia.

(PAT) Dnia 19 b. m. rozpoczynają się w Warszawie obrady komisji mieszanej polsko-francuskiej, powołanej na mocy podpisanych w maju r. b. układów z Francją, do kontroli nad wykonaniem tych układów, a w szczególności do kontroli wzajemnych obrotów towarowych oraz rozrachunków finansowych.

Delegacja francuska, która przybywa dn. 19 b. m. składa się z pp. de Tugny z ministerstwa handlu, de Sainte-Hardouin z ministerstwa spraw zagranicznych, Billet z ministerstwa rolnictwa, Gainde z ministerstwa finansów oraz attache handlowego z ambasady francuskiej w Warszawie p. Depret-Dixio.

W skład delegacji polskiej, której przewodniczący naczelnik T. Łychowski z min. przemysłu i handlu wchodzą radca J. Halikowski, z min. przem. i handlu, radca S. Dygat z ministerstwa spraw zagranicznych, radca K. Więckowski z min. rolnictwa, radca v. Houwalt z min. skarbu i radca handlowy ambasady R. P. w Paryżu W. Stebelski.

Obrady komisji potrwają 2 do 3 dni, po czym delegacja francuska uda się na zwiedzenie Gdyni.

Akcja zimowej pomocy dla bezrobotnych

rozpocznie się prawdopodobnie już w końcu września

Warszawa, 16 sierpnia.

W najbliższym czasie rozpoczęte będą prace przygotowawcze w tegorocznej akcji pomocy zimowej dla bezrobotnych.

Akcja rozpocznie się w tym roku wcześniej niż w ub. roku prawdopodobnie **już w końcu września r. b.**

Zbiórki starej odzieży w roku bieżącym prawdopodobnie nie będzie, bowiem ubiegłej zimy nie przyniosła ona poważniejszych rezultatów. Również wcześnie rozpoczęta będzie akcja rozdawnictwa i zapomogowa pomocy zimowej.

W ubiegłym roku świadczenia z pomocy zimowej uruchomiono dopiero w grudniu.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Czy Eden ustąpił?

Paryż nie zadowolony z zapowiedzianych zmian w Foreign Office

Paryż, 16 sierpnia.

(PAT). Wiadomość, opublikowana przez pismo angielskie „Poeple", iż premier Chamberlain miałby się nosić z zamiarem zastąpienia ministra Edena na stanowisku ministra spraw zagranicznych przez lorda Halifaxa, przyjęta została z niedowierzaniem, a przede wszystkim z niezadowoleniem w Paryżu.

„La Republique" pisze, że minister Eden jest znanym przyjacielem Francji i poza Niemcami i Włochami nikt w Europie nie przyjąłby z zadowoleniem usunięcia Edena od kierownictwa polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii.

Dziennik przypuszcza, że wiadomość powyższa, została puszczona w świat z jakąś ukrytą intencją.

Historie niezwykłe

—o—

KŁOPOTY ZE SŁONIEM.

Atrakcją ogrodów radża Cooch Behar, jednego z nababów hinduskich, był olbrzymi słoń Jaisigh.

Radż Cooch Behar, w dowód przyjaźni postanowił słonia podarować władcy Baroda. W czasie załadowywania na okręt kran pod ciężarem słonia załamał się i ciężar kilkunastu ton żywej wagi spadł na pokład. Słoń potłukł się dotkliwie. Gdy po tygodniu leczenia usiłowano go z powrotem wprowadzić na statek, słoń pamiętając doskonale swą przygodę, narobił takiego ryku, że dozorcom i przyglądającej się publiczności pękały bębenki w uszach. Wobec tego postanowiono przewieźć słonia koleją. W tym celu użyto odkrytej platformy, o specjalnie wzmocnionych osiach.

Z TAJEMNIC ŻYCIA.

Wyspy Fidżi, znane są podobnie, jak większość wysp Polinezji, z handlu orzechami kokosowej palmy, który stanowi główny środek zarobkowania tubylców. Po wojnie światowej farmerom Fidżi zaczęło zagrażać niebezpieczeństwo w postaci małego mola barwy fioletowej. Nieproszony ten gość ogołocił kokosowe palmy z liści, po czym przeniósł się na inną wyspę. Wówczas zwrócono się do biologów o ratunek, a więc o znalezienie owada mogącego wytępić mola. Po długich poszukiwaniach na całym Pacyfiku, znaleziono wreszcie na Archipelagu Malajskim innego mola bardzo podobnego do fioletowego. Znaleziony mól posiadał, jak się okazało, poszukiwanego pasożyta, należącego do pewnego gatunku much. Na Fidżi transportowano 300 much, specjalnie na ten cel wynajętym okręcie. Kosztownych bardzo pasażerów przywieziono na Fidżi w 1925 r. Hodowano ich początkowo w odosobnieniu. Skoro tylko ilość much przekroczyła 30.000 sztuk wypuszczono je na wolność. Do 1928 r. muchy te wytępiły 4/5 moli i w następnym 1929 r. mól fioletowy stał się już tylko mało szkodliwym owadem.

SKŁAD PRZETWORÓW CHEMICZNYCH MORZA MARTWEGO.

Morze Martwe zawiera, według przeróżnych ocen chemików, następujące ilości materii: 2.000 ton chlorku, 11.000 ton soli kuchennej, 22.000 ton chlorku magnezowego, 6.000 ton chlarku wapniowego i 930 ton bromku magnezu.

NOWE ODKRYCIA NA SŁOŃCU.

Jak wiadomo na 92 pierwiastki, występujące na ziemi było dotąd znanych na słońcu tylko 58. Ostatnio liczba ich wzrosła o 3. — Jeden z astronomów z obserwatorium w Princetown, przedstawił na posiedzeniu amerykańskiego Towarzystwa Astronomicznego sprawozdanie o znalezieniu na słońcu pierwiastków chemicznych osmu, irydu i talu.

OKOLICE ARKTYKI RAJEM RYBOŁÓWCÓW.

Pewien Szwed, zapalony amator rybołówstwa wybrał się na północ Laplandii celem połowu ryb. Po przebyciu przeszło 800 mil pociągiem, autem, łodzią motorową i wreszcie ostatnich dwóch mil pieszo leśnymi ścieżkami, rybak znalazł się wreszcie u celu swej wyprawy już w okolicy, znajdującej się w kręgu polarnym. W licznych strumieniach górskich, przepływających przez te tereny młody rybak ujrzał taką mnogość ryb, że mimo zmęczenia odbytą podróżą, nie mógł oprzeć się pokusie i wraz ze swym towarzyszem zarzucił natychmiast wędki. Połów był tak obfity, iż rybacy bez tchu pracowali przez parę godzin. Żarłoczne pstrągi szły na wędki bez względu na gatunek przynęty, jaką im rzucano. Po upływie kilku dni rybacy musieli zaprzestać połowu, gdyż ilość złowionych ryb była tak wielka, iż z trudem tylko udało się im przewieźć ten transport do domu.

DOLARY SPADAJĄ Z NIEBA.

Winnipeg (USA) przeżywało nielada emocję, przy tym emocję radosną. Zdarzyło się bowiem to, co i w kraju prosperity nie zdarza się tak prędko. Z nieba posypały się pewnego dnia dolary, posypały się dosłownie i bez przenośni. Ofiarodawcą złotodajnej manny był obywatel Winnipegu, milioner W. Horback, który odbywał w samolocie rodzinnym podróż poślubną. Znalazłszy się nad miastem, milioner wyrzucił z okna kabiny 500 małych spadochronów, do każdego z których przymocowane było pudełeczko zawierające banknot 5-dolarowy. Spadochrony spadły na terytorium miasta i wnet rozpoczęła się dzika pogoń mieszkańców za spadochronami. Byli tacy, którym udało się złowić dwa i trzy spadochrony. W ten osobliwy sposób dał milioner wyraz swej radości z podróży poślubnej.

Z dziejów Łodzi

Dnia 17-go sierpnia 1916 roku prezydjum policji niemieckiej w Łodzi zarządziło pierwszą generalną obławę na tak zwanych popularnie szmuglerów żywności, to jest na najbiedniejszych naszego miasta robotników i robotnice, którzy nieraz z narażeniem życia dostarczali do miasta produkty żywnościowe z dalszych okolic, zwłaszcza tłuszcze, słoninę, chleb biały i t. p., czyli to wszystko, czego jeszcze okupanci nie zdążyli wywieźć z kraju. Przy owym szmuglowaniu żywności zatrudnionych było kilka tysięcy kobiet i mężczyzn: dzięki nim Łódź mogła się jako tako odżywić, gdyż żywność wydzielana na kartki w dawkach minimalnych, w żadnym razie nie mogła wystarczyć.

„Szmuglerzy“ byli straszliwie zwalczani przez władze okupacyjne, za szmugiel groziły wysokie kary, a co najboleśniejsze: konfiskata żywności.

W dniu 17 sierpnia 1916 r. właśnie pałkarze, czyli policjanci niemieccy zatrzymali na punktach granicznych miasta około 400 tak zw. szmuglerów, u których skonfiskowano około 4 tysięcy kilo żywności.

Kartkowe rządy okupantów niemieckich w Łodzi długo jeszcze będą tkwić w pamięci naszej ludności.

KRONIKA

Sierpień 17 Wtorek

Dziś Jacka Wyznawcy
Jutro Heleny Ces.

—:—

Wschód słońca	4.21
Zachód słońca	18.58
Wschód księżyca	16.33
Zachód księżyca	00.00
Długość dnia	13.40
Ubyło dnia	1.60

Krótkie wiadomości

PONOWNE NASILENIE DURU notowane jest przez wydział zdrowotności publicznej zarządu miejskiego. W ubiegłym tygodniu zgłoszono 25 przypadków zachorowań na dur brzuszny, podczas gdy w tygodniu poprzednim — 17. Ponadto do wydziału zdrowotności zgłoszono następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne: płonica — 24 przypadków, błonica — 6, odra — 11, róża — 11, krztusiec — 4, gorączka połogowa—7.

***

BUDOWA NOWEJ CENTRALI STRAŻY rozpocznie się na wiosnę. Obecnie podjęte zostały już prace przygotowawcze. Na ulicę Wólczańską Nr. 113—115, gdzie wzniesiony zostanie okazały budynek straży ogniowej, zwieziono już materiał budulcowy. Koszty budowy centrali strażackiej pochłoną sumę 500.000 złotych.

***

NIEŚWIEŻE MIĘSO sprzedawane jest w Łodzi .W ubiegłym tygodniu wydarzyły się w Łodzi cztery wypadki zatrucia potrawami z nieświeżego mięsa. Chorych przewieziono do szpitala, a władze zdrowotne wszczęły dochodzenie, celem ustalenia z jakich źródeł pochodzi nieświeże mięso. Winni ukarani będą w trybie administracyjnym.

***

O DODATKOWE KREDYTY dla Łodzi na rozszerzenie programu robót publicznych zabiega w Warszawie p. prez. Godlewski, który wyjechał wczoraj ponownie z Łodzi. P. prezydent będzie interwenjował w głównej dyrekcji Funduszu Pracy oraz w ministerstwie. Jak słychać zabiegi te mają odnieść pożądany skutek i miasto nasze otrzyma dalsze kredyty na ten cel.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 23 b. m. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 165. Zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1916 i starsi, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisarjatów P. P., którzy dotychczas nie stawili się do przeglądu wojskowego.

***

REJESTRACJA ROCZNIKA 1919. W dniu 1 września b. r. rozpoczyna się w Łodzi rejestracja mężczyzn urodzonych w 1919 r. Rejestracja trwać będzie cały miesiąc i odbywać się będzie w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 165. Winni niezgłoszenia się w oznaczonym terminie pociągnięci będą do odpowiedzialności karno-administracyjnej. (k)

OSOBISTE.

P. Michał Będziak kierownik referatu gospodarczego urzędu wojewódzkiego został odznaczony Krzyżem Niepodległości.

Zatwierdzenie orzeczenia komisji rozjemczej

Robotnicy zatrudnieni w fabrykach pluszu i jedwabiu żądają również podwyżki płac

Jak się dowiadujemy, sprzeciwy zgłoszone wobec orzeczenia komisji rozjemczej nie zostały uwzględnione i w dniu wczorajszym p. minister opieki społecznej

ZATWIERDZIŁ NOWE WARUNKI PRACY I PŁACY

w przemyśle włókienniczym. Urzędowe opublikowanie tej decyzji spodziewane jest w dniach najbliższych.

Jednocześnie oczekiwane jest nadanie orzeczeniu prawa powszechności. — Narazie nie wiadomo jeszcze jaki będzie zakres działania tego zarzadzenia, to zn. czy obejmie ono

CAŁY PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY,

czy tylko część przemysłu.

Donieśliśmy, że klasowy zwiazek zawodowy zgłosił w tej sprawie do ministerstwa opieki społecznej wniosek, aby orzeczenie komisji rozjemczej rozciągnięte zostało na cały przemysł — na fabryki zrzeszone i niezrzeszone oraz na t. w. przemysł chałupniczy mechaniczny.

Obecnie akcję o podwyższenie płac, za przykładem włókniarzy, podejmują także pluszownicy i jedwabnicy.

Jeśli chodzi o robotników zatrudnionych w fabrykach pluszu, to wysuwają oni żądanie podwyższenia płac o 20 procent. W sprawie tej zwołana została na dzień dzisiejszy konferencja.

Jedwabnicy zamierzają wypowiedzieć umowę zbiorowa i również wystąpić o podwyżkę płac, gdyż decyzja komisji rozjemczej w sprawie ogólnej podwyżki płac włókniarzy o 10 procent nie dotyczy fabryk jedwabniczych, posiadających odrębną umowe, zawartą w r. 1934. Natomiast z podwyżki korzystają robotnicy, zatrudnieni w tkalniach zarobkowych bawełnianych przy produkcji tkaniny ze sztucznego jedwabiu na szerokich krosnach. (k)

„Święto żołnierza“ w Łodzi

Zastępca dowódcy O.K. pułk. Bolesławo wicz, przyjmuje defiladę wojska na ul. Piotrko wskiej.

Samobójstwo w taksówce

Warszawianin odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru

Na ul. Piotrkowskiej, tuż obok ul. Przejazd, popełnił wczoraj zamach samobójczy i zmarł po kilkunastu minutach 30-letni Lajb Razynow, zamieszkały w Warszawie i przebywający chwilowo w Łodzi..

Desperat jechał od Placu Wolności z jednym ze swych łódzkich krewnych.— Wóz zatrzymał się przy ul. Przejazd i jeden z pasażerów wysiadł. Gdy wóz ruszył i znalazł się przy ul. Piotrkowskiej Nr. 100 — rozległ się w wozie huk wystrzału rewolwerowego.

Szofer Zygmunt Zakrzewski momentalnie samochód zatrzymał. Na poduszkach z raną skroni, lekko broczącą krwią, słaniał się drugi pasażer. Szofer zaalarmował pogotowie. Lekarz stwierdził stan beznadziejny i ruszył w karetce z desperatem do szpitala św. Józefa. W drodze 30-letni Razynow zmarł.

Powodem rozpaczliwego kroku były niesnaski rodzinne na tle złej sytuacji finansowej desperata. (l)

Obrady nad budżetem miasta

rozpocznie dziś rada przyboczna

W dniu dzisiejszym, w sali rady miejskiej przy ul. Pomorskiej 16, odbędzie się posiedzenie rady przybocznej, celem przedyskutowania szeregu aktualnych spraw z dziedziny gospodarki miejskiej.

P. prezydent Godlewski omówi zamierzenia skarbowe samorządu łódzkiego na rok administracyjny 1937-38. **Dalsze obrady budżetawe po expose p. prezydenta będą kontynuowane na posiedzeniu komisji finansowej, po czym budżet wpłynie znowu na forum rady.**

Ponadto na dzisiejszym posiedzeniu rady przybocznej dokonane będą wybory 12 członków komitetu rozbudowy miasta, oraz wybory 4 członków i 4 zastępców miejskiej rady szkolnej.

Z kolei złożone będą sprawozdania komisji radzieckiej do spraw ogólnych i finansowo-budżetawej, po czym zgłoszone zostaną wnioski dotyczące zaciągnięcia dodatkowych kredytów na prowadzenie robót inwestycyjnych, orraz wniosek w sprawie uruchomienia przy ul. Przędzalnianej nowego szpitala miejskiego pod wezwaniem św. Antoniego. (k)

Wybuch bomby

w starym ratuszu w Wierzbniku

Kielce, 16 sierpnia.

Nieznani sprawcy podłożyli w Wierzbniku bombę o mechaniźmie zegarowym pod stary ratusz, stojący na środku rynku. Wskutek wybuchu budynek, w którym mieszka kilkadziesiąt rodzin żydowskich został poważnie uszkodzony. Ofiar w ludziach nie było.

Koperty z nadrukowanym znaczkiem pocztowym

Wypuszczone bezpłatne koperty z nadrukowanym znaczkiem 25 gr. i wkładką papieru listowego, cieszą się niezwykłym powodzeniem.

Pierwszy nakład tych kopert w ilości 1.00.000 sztuk jest już wyczerpany tak, że min. poczt i telegrafów wypuściło do obiegu dalsze 2 miln. bezpłatnych kopert.

Ukarani przez sąd starościński

Referat karny starostwa grodzkiego rozpatrywał wczoraj sprawy kilku osób, winnych zakłócenia spokoju publicznego.

Franciszek Zieliński, bez stałego miejsca zamieszkania, w biały dzień, na Bałuckim Rynku, po pijanemu, bez najmniejszej żenady załatwiał małą potrzebę. Wywołało to powszechne zgorszenie i demoralizację. Zieliński został zatrzymany przez posterunkowego a wczoraj skazany na 7 dni aresztu.

Józef Kobus, handlujący na ulicy zabawkami, na zwróconą sobie uwagę posterunkowego, by nie stał — nie chciał się usunąć i wszczął awanturę. Kobus został ukarany aresztem na dni 14.

Edward Dębiński, nie żyjący z żoną, odwiedzał ją u krewnych przy ul. Przędzalnianej 28, pobił ją i próbował demolować mieszkanie. W obronie maltretowanej kobiety stanęli jej najbliżsi. W wyniku bójki, która wywołała zbiegowisko, został wczoraj Dębiński stawiony przed starostwo grodzkie i ukarany 14-dniowym aresztem. (l)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: J. Kahane (Limanowskiego 80), S. Trawkowska (Brzezińska 56), J. Koprowski (Nowomiejska 15), M. Rozenblum (Śródmiejska 21), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), L. Czyński (Rokicińska 53), I. Siniecka (Rzgowska 59), H. Pastorowa (Łagiewnicka 96), E. Zakrzewski i S-ka (Kątna 54). (p).

Pełna tabela wygranych

3-go dnia ciągnienia III-ej klasy 39 Loterii Państwowej

TABELA NIEURZĘDOWA. BEZ GWARANCJI.

Stała dzienna wygrana 5000 zł — 157923

50.000 zł — 145546

10.000 zł — 2931 65424

5000 zł — 68060 74509 131544

2000 zł — 24299 80162 92768 173830

1000 zł — 32432 40178 138215 174368 185505

500 zł — 44721 45372 50480 63163 85269 88802 115296 125332 136119 139114 144281 148041 165060 181388

400 zł — 24690 28517 55685 55844 68259 76551 99857 116048 125307 134657 140489 189125

300 zł — 33487 34301 60867 68034 71507 86096 94627 98055 105545 119205 123838 139321 140093 141522 149656 162748 187669 188357 191333

250 zł — 8137 11254 12116 12528 15378 19273 29930 30612 35792 39262 46732 49952 52662 59840 60467 60984 61155 62731 88746 91029 100561 101609 107192 107264 119249 123322 126519 134091 167393 170581 177254 183293 184287 184769 189830

Wygrane po zł. 50 z literą s zł. 200.

216s 489 518s 673 781s 825 1378 990s 2139s 70 384s 428s 61s 624 737 47s 969 3017s 223 538 77s 608 708 4082 82s 394s 501 698s 800 5053 200 12 28s 405 704 51 822 6458 798s 801s 81s 7637s 8225 335s 447 75 602s 910s 22 9790

10151s 91 231 505s 612 25s 11149 510s 649s 898s 12058 290s 13256s 79s 306 408 14842 77 987 15300 906 16058s 103s 276s650 727 74s 817s 17109s 440s 823s 18225 587 617 735s 864s 929 19326s 58 409s 735s

20208s 22 600 40 868 947s 21283 889 22264 574 649 23547 727s 804 24175s 83 424s 917 25116s 990s 27191s 452s 791s 811 50s 922s 28215 94 800s 905 29442 742 51s 920

30046s 427 41 62 97 521s 727s 31144 426 578s 652s 714 32067 233s 390 734 909s 33081s 148 34087 423s 582s 606s 33 744s 89 35006s 129s 361 90s 404 912 36704s 5 841 909s 37208 34 64s 309 566s 918s 30867 372s 745s 39075s 8s 166s 295s 394 905s

40015s 461s 793s 854s 41228 63s 441s 647s 743s 43000 33 114 235s 81 357s 599 694 750s 840s 44288s 350s 459s 522 38 74 6s 699s 856 965s 45154 46303s 94s 417s 782s 47320s 729s 46 894s 939 48121s 526s 33s 649s 49133 218 420 598 606

50042s 149 219s 304 946 49s 51442s 537 75s 850s 52433 763s 53713 802s 54939 44 51s 55004 98s 181 835s 916s 56193s 285s 490s 628 45 780 979 57090s 516 58354s 559s 693s 952s 59050s 590

60350s 619s 959 61055 81s 485 62518s 50 695s 63045 96s 519s 921s 64356s 637s 65099 201 603s 852 66387 481 92 575 686s 768 896s 67056s 135 99 723 805s 8105s 25s 822 967s 69018 769

70337 71s 649 869s 71166 388s 513s 760 971s 72034s 199s 267 820 36s 45s 983s 73352s 447s 605 57s 778 965 74085 153s 312 435 52s 962s 75135s 798s 814 985 76377s 490s 544 679 752 84 77613s 25s 933s 69 78386s 79028 180 389s 94s 423s 507 8s 39 723s

80010 722 950 81388s 505s 842s 988s 82078 198 317s 50 477s 654 8s 816s 83078s 104s 246s 522 31 84168 207s 688s 86143s 275 347 77 833s 87042 570s 647s 946s 88044s 107 541s 65s 680s 891 89697s 784s 803 918s 88s

90365s 87 631 799 812s 91018 143s 49s 305 534s 644 755s 897 910 78s 92025 169s 93s 321 636s 797s 945 93329 754s 983 94146s 76 83s 607 851 924 95019s 40 107 316s 93s 757s 983s 96128 56s 96s 222s 600 830s 943s 97031s 182s 419 913 98129s 76 261 505 81s 750 881s 99027s 89s 151s 278 321 575s

100033s 111s 264s 101112s 38 601s 90s 796s 828s 938s 102107s 371 664s 751 5 103006 s 265 104067s 128s 279 485s 756s 105174s 388s 502s 106020 59 249 361 739 852 919s 107056s 387s 513 798s 826 927s 108447 706 44s 109307s 929s 47s

110122s 441s 602 753 837 925 111061s 338s 532s 750s 887 112028 128s 395 426s 113054 102 71s 228 459s 618 752s 114077 122 69 725s 115029 77 344s 655s 976s 116258 472s 723s 826s 117031 128 380s 613s 943 84 118020 397s 629s 807s 119188 223s 45 903s.

120031 461s 121534 57s 605s 122487s 534s 795s 922s 123053 228 77 777s 124068s 120s 599s 701 125233s 337s 95s 498s 799 126030 143 217 42s 360 904s 127115 331s 768 880 128220 72 481 523 701s 29 129223s 663s 748s 92 915.

130079s 1s 990s 131165s 290 386s 716 815 64s 132102s 93 328s 568 81 805 133291s 315s 609s 96 134321s 24s 518 782s 952s 135197s 795s 809s 136072s 315s 69s 90s 587 605 24 137231 308 50s 771 854s 138166s 743s 905s 139281s 437 720 832s 90s. —

140227s 731s 141211s 522 610 142129 604s 743s 143006 569s 93 623 765s 144506 832 145670 864 146027s 148 569 988s 147145 90 4 148052 539s 607s 149186 202 91s 560s 666s 83s.

150307 46 88 668 759s 151053 61s 213 473 662s 152151 322 441s 541 635s 719s 153103 64 255s 154139 565s 677 868 989s 94s 155340s 2s 626s 785 911s 157017s 109 288 584s 759 852 158109s 89s 159070s 153s 56 291 95s 350 859.

160070 332 731s 161080s 198 208s 351s 80s 704 95 162011 225 87s 369 502 163226 332 623s 967s 164614 52 859 165266 528s 807 166091s 275s 167015 76 359s 421 556 61s 81 747s 858 168169 310s 43s 534 75s 714 853s 944 169685s

170058 132 278s 378s 796 817 921 171332s 34 504s 611 775s 833 172706 173235 751s 61 174162 377 867 83 175028s 167 328s 56 434s 529s 237 841s 176155 268s 629s 704 41s 800 20s 177682s 789s 178271 304 34s 538 642s 906 179044 210s.

180310 524 763s 181565s 936s 182282 713s 183345s 418 758 950s 94s 184505s 753 185157 422 67 887 975 186191s 222s 30s 519 48 744s 904s 27 187099 241s 451 816s 18836s 850 901 189469s 754s 906. —

190180 340 745s 191066 158s 515 608s 781 192277 439 69s 939s 193137 259s 98s 801 194057 60s 886s.

CIĄGNIENIE DRUGIE I TRZECIE.

Stała dzienna wygrana 20.000 zł — 152262

30.000 zł — 81036

15.000 zł — 30884

10.000 zł — 42548 142369 149363 180877

5000 zł — 131749 152200

2000 zł — 74033 93515 113510 179277

1000 zł — 32686 53169 69762 91721 116221 118409 150176 160070

500 zł — 2175 57986 73077 82553 132132 142351 178336 183116

400 zł — 6399 9757 57664 66012 73071 73056 82988 87561 134129 135387 158206 159678

300 zł — 8090 11960 15580 33926 49943 56309 71332 76887 79447 121599 128973 144138 148181 155896 170505

250 zł — 3672 3920 4060 4761 14420 20133 24267 25496 25883 40092 61182 70596 83182 85557 87561 91312 100438 119544 130160 130571 136629 155744 158403 163884 165211 167407 168811 178924.

Wygrane po zł. 50 z literą s zł. 200.

493s 894s 1504s 10s 959s 2074 294s 389s 437 582 933s 3366s 88 806s 44 930s 4074s 5112 30 460 572 97s 832 6057s 64 363 691 756s 828 924s 7186 224s 380s 554 82 8058s 413 600 814 26 9019s 142 648s 717s 840s.

10017s 112s 255 11170s 98 629s 35s 66s 12313 61s 544 876s 998s 13303s 511s 38 825s 14273 80s 628 749 899 15334 989s 16008s 57s 187s 256 462s 585 807 54 979s 17387 455 627 881 911 18271 19018 191 225s 381s 771s 879.

20145 96s 411 511s 31s 677s 721s 69 21256 335 491 911 22266s 523s 634s 94s 816 93 98 23135s 36s 75s 522s 623s 806s 24025s 437s 63s 541 625 700 742 825 38s 25260 26159 466 27058s 133 289s 304 581s 698 28001 240s 570 743s 952 29082 204s 319s 81s 793s 974s 95.

30172s 764s 92 807 31500 899s 32248s 93 376s 506s 59s 673s 789s 872s 33009 36s 410s 36s 576s 34909s 92 35451s 580 990s 36198s 639s 85 717 50 801s 16s 907s 37096 105s 30s 84s 386 446 932s 38021 63 723s 95s 39470s 692s 878s 906.

40138 539 46 693 839s 41536 619 798 42008s 446 612s 809 43165s 356 467s 78s 980 44221 390s 779s 45042s 263s 337s 522s 878 799 832 932s 46409s 581s 618 785 814s 922 37s 50 80s 47056s 211 567 723s 45 885 996s 48027 37s 238 312 49124 268 78s 321 649 89s 797 867s 972s.

50516s 25 758 897 51182s 643 838 52049s 947 53213 311 400 429 701 73 971 54497 572s 858 917 55625s 904s 56056 265 69 252s 470s 536s 89s 57050 312 24s 619 725 54 844s 71 89 58159s 208s 409 779s 893s 59422s 562 633s 96s

60060 83 233s 319s 61017s 559s 747s 62214 30s 662s 866s 71s 950 63199 586 652 64s 64189 455s 809 51 65141 67 175 211 772 66106 322 955s 67031 59 319 587s 940s 68217s 785s 880s 69131s 55s 230s 58s 75s 490 616s 887 956

70163s 222s 491 538s 71027 524 72602 777 923 73018s 134s 468 574s 803s 928 74448 720s 839s 99s 75123 356 655s 704s 56 76133s 315s 864 77435 797 78144 459 541 47s 904 41s 97 79393 560s 845 58s 74s 955

80325 60 471s 597s 81367 89 418s 620s 97 82251 840 83056 106s 255 666 729s 84716s 28s 897s 85514s 86060 689s 763s 944 61s 88347 713 940s 89511s 66 612s 738 925s

90074s 449s 91051 223 92437s 573 93017s 159 327 716s 808 935 94638s 815s 95616 727 64s 915s 96380 589s 726 954 992s 98829 99053 79 109 230s 525 485s

100059 357s 400s 428s 634s 895 979. 101193s 221s 1 102133s 537 103251s 752s 104287 635s 69 729 105091s 403 569s 604 106451 512 96 777 107006s 133 331s 60 520s 47s 673s 828 939 108642s 769 878 109363s 94 503.

110115s 256 78s 690s 986 96s 111054 174 469 630 736s 112118 92 217 34 423s 43 719 113012 58s 245s 97 717s 50s 114011s 39 73s 701s 970s 115307 456 623s 116181s 396s 442s 89 504s 631 711 882s 117043s 115s 933s 86s 118087s 296 331 472 889 119255 99 569.

120399 410 580s 86s 702s 826 99s 939 121040s 490s 633 707 996 122490s 843 983 877 83 124187 215 595 688s 823 125140s 338s 126037s 82s 300 845 935 43s 1271014s 434s 128010s 512 79s 699 129143s 571s.

130018s 171 66 999s 131143s 67s 513s 967s 132237s 66s 23s 864s 66s 7s 133004 82s 426 512s 825 963s 134077 109 314s 46 483 670s 135144s 234 342s 668 136040 189 671 840 137205s 350s 536 861 138437 72s 897 908s 139004s 232s 522 805.

140052 590 952 141048 497s 505s 816 142050 177s 418s 592 808s 16s 72 931 143060 144080s 247 412s 563s 627s 926s 145095 312s 95s 894 146128s 425 557 83 743s 933 14703 146 726s 58 887 986s 148087s 254 307s 14 51 149203 536s 710.

150017s 121s 345s 54 83s 151274s 592s 43 153352s 414s 86 153077s 259s 79s 598 563 634 81s 91 774s 155289s 565s 983s 97 364s 685 737 815 985s 157465s 730s 158033 51s 65 159146 416 576s 621 64s 71 830s 994s

160102 75s 511s 72s 161102s 290s 316s 96 514 950s 162034s 167s 72 206s 387s 163054 505s 164480s 990s 165005 486 892 969 413 41 648s 167253s 99 564s 799s 168053 220 493s 169245s 480s 604s 13s.

170078s 303s 416s 787s 171038 72 191s 546 730s 910 172145 173643 948 174196s 548s 89 135 247 56 477s 578s 783s 176083 428 584 843s 177293s 544 178512s 627s 721 880s 179011 733s 910 97.

180183 95 448 83 546s 81s 181075s 241s 638 93s 770 884 182067s 226 335 82s 606 32s 900 183506 701s 936 184023s 558 675 82 185226s 458s 842s 186918s 187101 841 837 188316s 34s 418s 613 887s 189033s.

190385s 596s 934s 191130s 286 314s 73 728 827 192071s 683s 722s 911 193052 127 67s 362 436s 701s 194071 192 280s 582 647.

Chiny—Krajem przesądów

Kult przodków—kamieniem węgielnym społeczności chińskiej

Walki wojsk japońskich z chińskimi są jakgdyby preludium do mającej rozpocząć się wielkiej wojny na Dalekim Wschodzie.

Koło Pekinu i Tsien - Tsin koncentrujące się coraz to nowe dywizje chińskie, lada moment zetkną się na szerokim froncie z dywizjami japońskimi. Kolos 400 milionowy poczyna się budzić, ma duże możliwości, by zwyciężyć lub też straci swe północne prowincje. Dziwny to naród ci Chińczycy i dziwne ich życie osłonięte tajemnicą właściwą ludziom Dalekiego Wschodu, mimo szybkiego wdzierania się kultury, postępu, najnowocześniejszej techniki i wynalazków. W życiu ogółu chińskiego większą rolę od religii odgrywają jeszcze do tej pory najrozmaitsze zabobony, gorliwie uprawiane przez wszystkich kapłanów, astrologów, wróżbitów i przez literatów, którzy wykorzystują je w celach politycznych.

Chińczyk uważa za zło, gdy sąsiad jego zbuduje dom wyższy od jego własnego, zakłóca mu to bowiem pomyślne wpływy, które idą od miasta i pól, ku jego kaplicy domowej. Zdarzają się wypadki niszczenia wysokich murów w najbliższym sąsiedztwie i to nie tylko przez jednostki, ale nawet i masy, gdyż odwraca on prąd dobrych duchów, które na jego grunta napływają.

Według religijnego wyobrażenia Chińczyków, każdy człowiek ma trzy dusze jedna z nich po śmierci przenosi się do krainy cieniów i tam staje przed sądem bóstw, mających władzę nad czyśćcem, druga pozostaje przy zwłokach, trzecia wreszcie czuwa nad swym grobem. Chcąc więc uczcić należycie zmarłego, trzeba w porach przepisanych odwiedzać kaplicę przodków, wykonując liczne obrzędy. Kult zmarłych jest niejako kamieniem węgielnym społeczności chińskiej. Każdy szczegół codziennego życia z nim się wiąże i kult ten jest o wiele potężniejszym środkiem utrzymywania ludu w jego zabobonach niż liczne legendy o bóstwach.

Jedynym z głównych obowiązków religijnych w życiu Chińczyka są modły błagalne do duchów o przebaczenie wyrządzonych im krzywd.

Sędzia, wydający wyrok śmierci musi być przygotowany na prześladowanie przez mściwego ducha skazańca i nieraz stara się przebłagać go ofiarami. Charakterystycznym zwyczajem był do niedawna a nawet i dziś się trafia, że człowiek, który pełnił urząd sędziego kryminalnego, nigdy nie mógł być pierwszym ministrem. Jest to zbyt ryzykowne powierzać ster państwa osobistości znienawidzonej w świecie duchów, które mogłyby szkodzić interesom państwa.

Kanał Gdynia—Morze Czarne

połączy stolicę polskiego Bałtyku z portami rumuńskimi

Gdynia, 16 sierpnia.

Plany, dotyczące połączenia portu gdyńskiego drogą wodną z portami rumuńskimi nad Morzem Czarnym, są już opracowane.

W tych dniach ukończono kosztorysy **kanału Bałtyk — Morze Czarne,** łączącego Wisłę przez San, Dniestr i Prut z Dunajem z czego na obszar Polski przypada 1168 klm, na Rumunię 726 klm. **Długość kanału Gdynia — Morze Czarne wynosić będzie około 1900 klm.**

Ogólny koszt obliczony jest na 672 miliony złotych, z czego **na Polskę przypada 400 milj. zł, na Rumunię 272 miliony.** Kosztorys trwania robót rozłożono na dłuższy okres, czas trwania robót przekracza 10 lat i **wymaga rocznego wkładu około 100 milionów złotych.**

Z chwilą budowy kanału Bałtyk — Morze Czarne **znaczenie Gdyni jako jedynego portu łączącego dwa morza północnej i południowej Europy urosłoby do potężnej miary, a państwo polskie wkroczyłoby na nowe tory zarówno pod względem gospodarczym jak politycznym. Przy budowie kanału, zatrudnionych by było kilka tysięcy robotników.**

Obecnie sfery miarodajne starają się jaknajprędzej zrealizować ideę połączenia Bałtyku z Morzem Czarnym przez rozpoczęcie robót już w przyszłym roku.

Kongres sztuki radiowej

W Paryżu odbył się Międzynarodowy Kongres Sztuki Radiowej. Był to pierwszy tego rodzaju zjazd, zorganizowany przez artystów literatów i publicystów, zainteresowanych ulepszaniu sztuki radiowej oraz podniesieniu poziomu artystycznego nadawanych audycji. Organizatorom chodziło o wymianę doświadczeń i osiągniętych rezultatów.

Na zjazd zgłoszono 140 referatów z 14 krajów, które objęły encyklopedyczny program zagadnień, dotyczących wszechstronnej sztuki radiowej.

W sekcji Teatru Radiowego, której przewodniczył autor wielu słuchowisk i ciekawych prac w tej dziedzinie, p. Gabriel Germinet, czytano 46 referatów. Liczba to bardzo duża, jednakże należy zaznaczyć, że wysłuchano bez zmęczenia, dzięki właściwej Francuzom niezwykłej elokwencji i swadzie, przykuwającej uwagę słuchaczy. W zebraniach tej sekcji uczestniczyli przeważnie autorzy dramatyczni i poeci, którzy w swoje referaty włożyli dużo poezji, zapału i talentu. Prelegenci mniej wymowni oraz zagraniczni zastąpieni byli przez znakomitych lektorów.

W czasie Kongresu uczestnicy zwiedzili prywatną stację „Poste Parisien", gdzie zademonstrowano działanie znakomitej nowoczesnej aparatury systemu Bernarda Roux. Aparatura pozwala na modulowanie głosu ludzkiego, zmieniając go dowolnie w zależności od żądanych efektów. Głos speakera, mówiącego normalnie — którego słuchacze widzieli za szybą studia — w głośniku zmieniał się w przedziwny sposób. Stawał się coraz niższy, aż do najgłębszego basu, lub coraz wyższy, był dźwięczny lub głuchy i matowy, zdawał się dochodzić z podziemi, lub rozbrzmiewał w wielkiej akustycznej sali, stawał się donośny lub cichy — przechodzący w szept. Wszystkie te efekty wyzyskiwane są przez rozgłośnie przy nadawaniu słuchowisk i znacznie ułatwiają pracę reżysera.

Następny kongres odbędzie się w Brukseli

Piorun zabił trzy osoby w Zakopanem

Gwałtowna burza w górach.—Wstrząsający dramat na Gewoncie, gdzie znajdowało się 12 osób.—Znany kobziarz Mróz postradał życie

Zakopane, 16 sierpnia.

Wczoraj około g. 17 wyruszyła z Zakopanego na Giewont drużyna ratowników tatrzańskiego ochotniczego pogotowia, by interweniować w niezwykłym w dziejach katastrof górskich wypadku.

Wczoraj w południe w czasie gwałtownej burzy z piorunami jaka przeszła nad Tatrami i Zakopanem,

PIORUN UDERZYŁ W ŻELAZNY KRZYŻ NA GIEWONCIE,

w pobliżu którego znajdowało się około 12 osób.

Trzy osoby a mianowicie znany kobziarz Mróz waz z synem z Poronina i chłopiec nieznanego narazie nazwiska, sprzedający ciastka,

PORAŻENI ZOSTALI ŚMIERTELNIE.

Lżej porażony został dr. Slenkow z Krakowa, którego ekspedycja ratunkowa w ciągu nocy przeniosła do Zakopane go.

Wreszcie jedna osoba została lżej porażona i o własnych siłach przybyła do Zakopanego.

Kraków, 16 sierpnia.

W ciągu wczorajszej nocy opadł znacznie stan wód na Wiśle i w mniejszych rzekach dokoła Krakowa, dzięki czemu obecnie poziom wód, aczkolwiek wyższy od narmalnego, daleki jest jednak od stanu alarmowego.

Również władze wojewódzkie nie uznały za potrzebne wydać zarządzenia w sprawie stanu pogotowia alarmowego.

Dalszy poziom wód uzależniony jest od opadów atmosferycznych w ciągu najbliższych dni.

Najwięcej szkód wyrządziła gwałtowna wichura i ulewa w ciągu niedzieli, która na terenie miasta w około 200 miejscach uszkodziła przewody telefoniczne i w kilku miejscach wywróciła parkany.

Straszny wypadek w fabryce

Ciężki wypadek przy pracy wydarzył się wczoraj w fabryce firmy Langnas i Zajączkowski przy ul. 28-go Pułku S. K. Nr. 35. Sędziwy już, gdyż liczący 75 lat, robotnik. Antoni Wojciechowski. zatrudniony przy szarpaczu, został pochwycony za ramię przez szarpacz.

Maszynę zatrzymano niezwłocznie. Lekarz pogotowia stwierdził poszarpanie całej ręki. Poszkodowanemu grozi amputacja lewego przedramienia. W stanie ciężkim został denat przewieziony do szpitala ubezpieczalni. (1)

Nasz reporter zanotował:

16-letnia Aniela Grossmanówna, zamieszkała przy rodzicach przy ul. Grabowej 1, po sprzeczce rodzinnej zażyła większej ilości kredy. Lekarz pogotowia skierował młodocianą denatkę do szpitala w Radogoszczu.

• • •

W mieszkaniu własnym zażył w zamiarze samobójczym jodyny 49-letni Bronisław Pietrzak zamieszkały przy ul. Przybyszewskiego. Lekarz pogotowia opatrzył denata na miejscu i pozostawił go w stanie osłabionym pod opieką domowników.

• • •

Przy ul. Piotrkowskiej. wskutek własnej nieostrożności uległ zatruciu gazem świetlnym ...i Froim Wiener. Lekarz pogotowia orzekł stan ciężki i skierował poszkodowanego do szpitala.

• • •

Na Placu Wolności uległa wypadkowi wskutek własnej nieostrożności 25-letnia Estera Bra... zamieszkała przy ul. Ogrodowej 20, która wysiadając z tramwaju Nr. 1 znajdującego się w biegu, potknęła się i upadła na jezdnię, uderzając głową o bruk. Lekarz pogotowia orzekł pęknięcie czaszki i wstrząs mózgu i przewiózł poszkodowaną w stanie groźnym do szpitala.

• • •

Na ul. Zgierskiej, powracający w stanie kompletnie pijanym do domu dorożką 32-letni Kazimierz Raczyński, zamieszkały przy ul. Gdańskiej 11 wypadł z dorożki na bruk i, upadając doznał obrażenia czaszki oraz wstrząsu mózgu. Rannego opatrzył wezwany lekarz pogotowia i przewiózł w stanie groźnym do szpitala.

• • •

W mieszkaniu rodziców przy ul. Wesołej 33 uległa poparzeniu wrzącym mlekiem 4-letnia ...nia Kwiatkowska. Dziewczyna odniosła ciężkie poparzenia głowy oraz tułowia. Przybyły lekarz po nałożeniu opatrunku przewiózł poparzone dziecko do szpitala.

• • •

Z mieszkania Alicji Tietzez przy ul. Ra...skiej 19 nieznani sprawcy przy pomocy ...ania skradli biżuterię wartości 300 złotych.

***

W tramwaju linii Nr. 11 Henrykowi Świtowi z ul. Abramowskiego 20 nieznani sprawcy skradli z kieszeni portfel, zawierający 60 zł. oraz kwit lombardowy.

***

Anatol Lipski, zamieszkały przy ul. Sienkiewicza 29, zameldował, że na plaży ŁKS-u skradziono mu zegarek srebrny, puderniczkę i inne rzeczy wartości 100 zł.

Do sklepu Powszechnej Spółdzielni Spożywców przy ul. Wileńskiej 33 zakradli się złodzieje, lecz spłoszeni zbiegli.

We wszystkich wypadkach policja zarządziła dochodzenie.

„Führer" hitlerowców duńskich przed sądem

za dokonanie zamachu na mieszkanie ministra spraw wojskowych

Duńczycy nie chcą brać wzorów z Berlina

Sąd okręgowy w Kopenhadze rozpatrywał wczoraj niezmiernie charakterystyczną sprawe **trzech młodocianych zamachowców, należących do duńskiej partii narodowych socjalistów. którzy rzucili bombę na dom ministra spraw wojskowych, Alsing-Andersena.**

Duńczycy naogół mało interesują się sprawami sądowymi. lecz tym razem sala sądowa wypełniona była po brzegi publicznością. Na ławie oskarżonycyh zasiadło trzech młodocianych terorystów: 26-letni Wiggo Madsen. główny sprawca zamachu. 21-letni student wydziału prawnego. Arne Lindgren i 22-letni biuralista, Antoni Chasle. Dwaj ostatni oskarżeni odpowiadaja tylko za współudział w zbrodni. Lindgren bowiem przechowywał bombe. Chasle natomiast dostarczył astralitu. materiału wybuchowego, którym bomba była wypełniona.

Mimo iż wskutek zamachu oberwała się cała ściana domu. nikt nie traktował poważnie ani samej zbrodni, ani jej wykonawców. Dziennikarze duńscy zapewniali przybyłych przedstawicieli prasy zagranicznej. że proces ten nie będzie żadną sensacją. gdyż w Danii **tego rodzaju zamachowców traktuje się niczym krnąbrnych malców.**

Sprawa rozpatrywana była przez sąd przysięgłych. Niedawno weszła jednak w życie nowa ustawa. w myśl której sędziowie przysięgli nietylko wyrokują o winie oskarżonego, lecz w razie wyroku skazującego decydują również o wysokości kary. Było to jeszcze jednym dowodem. że nie należy spodziewać się srogiego wyroku...

Mimo, iż wszystko było przygotowane do rozpoczęcia procesu. sędziowie nie weszli na sale o wyznaczonej porze. Wkrótce wyjaśniło się jaka była tego przyczyna... **Oto — cała ulica, przy której mieści się gmach sadu, została słańcami na rowerach. Nie można było posłańcami na rowerach. Nie można przejść ani przejechać. Przewodniczący sądu wezwał specjalnie policje konną, która z wielkim trudem starała się przywrócić porządek.**

— Co się stało?... — pytał każdy.— Skąd nagle tyle aut, ciężarówek i rowerów przed gmachem sadowym?...

Okazuje się, że wszystkie bez wyjątku firmy kopenhaskie. **zajmujące się** przewózką mebli oraz **wszystkie postoje** taksówek otrzymały **telefoniczne zamówienia** rzekomo od **głównego sekretarza** sądu okręgowego. celem przybycia i zabrania inwentarza oraz archiwum. Jednocześnie kilkanaście restauracyj otrzymało również przez telefon zamówienie na dostarczenie kilkuset sznytek dla personelu sądowego. W rezultacie w tym czasie, gdy miał się rozpocząć proces terorystów narodowo-socjalistycznych. **gmach sadu zablokowany został autami, ciężarówkami i rowerami posłańców restauracyjnych...**

Oczywiście, że wszystkie te zamówienia były fałszywe i nie ulega wątpliwości, że **ten ryzykowny „kawał" był dziełem tego samego obozu. z którego wyszli oskarżeni.**

— Widzicie **panowie! — śmiał się duński dziennikarz. — Czy można takich ludzi traktować poważnie... Przecież to są żakowskie figle!...**

Proces rozpoczął sie więc z pewnym późnieniem i **wziął od razu szybkie** tempo. Wszyscy oskarżeni przyznali się, że należą do miejscowej organizacji narodowo - socjalistycznej. Prawdopodobnie na podstawie umowy Wiggo Madsen całą odpowiedzialność wziął na siebie. Wedle jego zeznań współtowarzysze z ławy oskarżonych pomagali mu tylko w przygotowaniu bomby, lecz w samym zamachu udziału nie brali.

Bomba początkowo przygotowana była dla prezesa rady ministrów, Stauninga, który przed kilku dniami złamał nogę i obecnie przebywa w łóżku. Ale premier posiada stałą ochrone cywilną. wskutek czego dokonanie zamachu na jego osobę było rzecza trudna. Poza tym Madsen oświadczył. **że zamach był** wyłącznie wynikiem jego **własnej** inicjatywy i że organizacja narodowo-socjalistyczna nic o tym nie wiedziała. Wreszcie główny oskarżony **zeznał, że** nie miał zamiaru **zabić ministra.**

Powołani rzeczoznawcy wyjaśnili, że bomba posiadała ogromna siłę wybuchową i tylko dzięki wyjątkowo sprzyjającym okolicznościom nie pociągnęła za sobą ofiar. Jak się później okazało, minister Andersen był poza domem, a w mieszkaniu przebywała jego żona z córką. Obie kobiety spały w drugim skrzydle domu i tylko dzięki temu uniknęły śmierci.

— Dlaczego oskarżony rzucił bombę? — zwraca się przewodniczący do Madsena.

— Dlatego, że minister Andersen rozwiązał ochotnicze oddziały wojskowe...

— To nieprawda! — zaprzecza przewodniczący. — Oddziały te zostały rozdrobnione, zgodnie z nowa ustawą, przyjętą przez parlament...

— Tak, ale ja właśnie chciałem w ten sposób zademonstrować przeciwko nowej ustawie, **a poza tym taki zamach był przecie wspaniałą reklama dla naszej organizacji!**

Przedstwiciel oskarżenia publicznego wyjaśnił, że cała partia narodowo-socjalistyczna na terenie Danii składa się z kilkudziesięciu zaledwie członków, rekrutujących się przeważnie z **młodych wykolejeńców życiowych.** Na czele jej stoi były porucznik Wilfred-Petersen, który mimo młodego wieku, liczy bowiem zaledwie 26 lat. pretenduje do miana przyszłego dyktatora Danii. Organizacja narodowych socjalistów — stwierdza dalej prokurator — nie cieszy się w Danii ani uznaniem, ani rozgłosem...

— Teraz już rozumiem — wtraca ironicznie przewodniczący — dlaczego organizacji tej potrzebna była reklama z detonacją...

Dwaj pozostali oskarżeni do winy się nie przyznają. Chasle zeznaje. że wprawdzie dostarczył astralitu. ale nie wiedział w jakim celu. Sądził. że partia „przygotowuje się na wszelki wypadek"... Student Lindgren. mimo. iż jest sekretarzem partii, również nic nie wiedział o przygotowującym się zamachu. Przechowywał tylko bombe w swym mieszkaniu, ponieważ prosili go o to koledzy...

Prokurator zgodził się z tym. że nie ma dowodów chęci zamordowania ministra. Cały przebieg procesu zdradzał wyraźną niechęć przyczyniania reklamy oskarżonym i ich sympatykom. Tym **prawdopodobnie tłumaczy się również wyrok, w myśl którego główny oskarżony skazany został na 9 miesiecy więzienia, dwaj pozostali zaś — po 40 dni. Ponieważ przebyli oni już ten okres w więzieniu do sprawy, więc wypuszczono ich na wolność...**

Formalnie proces został zakończony. ponieważ oskarżeni wyrok przyjeli, ale dla władz wynikł inny problem... Śledztwo policyjne wykazało. że ta anemiczna organizacja. składająca się z kilkudziesięciu młodzieńców kiepsko przeważnie sytuowanych, dysponuje ogromnymi funduszami, sowicie opłaca swych agitatorów, wydaje bardzo wiele broszur, utrzymuje własne biura itp. Skąd płyną na ten cel pieniądze? Kto subsydiuje duńskich narodowych socjalistów?... Opinia publiczna dała już odpowiedź na to pytanie. M. N-n.

Ulewa w Łodzi

Suteryny na Bałutach zalane wodą

Po niedzielnym upale i parnym dniu spadł jeszcze wieczorem deszcz, który w ciągu nocy i dnia wczorajszego padał do godzin po południowych, przeobrażając się chwilami w prawdziwą ulewę.

Roboty kanalizacyjne, zakończone już całkowicie w śródmieściu, sprawiły, że tym razem, jak jeszcze do niedawna po każdym ulewniejszym deszczu, nie zostały zalane piwnice i suteryny w niektórych domach w centrum. Jednak w niżej położonych punktach na krańcach miasta i tym razem nastąpiły wylewy. W kilku domach na Bałutach woda dostała się do piwnic, wyrządzając mniej lub więcej dotkliwe straty, a powodując wszędzie poważne zaniepokojenie mieszkańców tych niefortunnie położonych posesyi.

Straż ogniowa nie była nigdzie wzywana do pompowania wody: wylewano ją wiadrami własnymi siłami.

W wczesnych godzinach rannych komunikacja w mieście była wskutek ulewy znacznie utrudniona. Wezbrane ścieki uniemożliwiały niekiedy przejście z jednego chodnika na drugi i często, szczególnie śpieszęcy do pracy robtnicy, zzuwali się i z zakasanymi spodniami brnęli powyżej kostek w wodzie, przeprawiając się przez ulicę.

Woda wyrządziła na niektórych odcinkach robót wodociągowych niewielkie szkody.

Dopiero po południu, gdy deszcz ustał i wody spłynęły — ruch na mieście wrócił do normalnego trybu. (i)

Wydawnictwo „REPUBLIKA"
Sp. z ogr. odp.
Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

Chciał się „pozbyć" dłużników, wystawił więc fikcyjne weksle.—Za takie uregulowanie długów sąd skazał kupca na rok więzienia

Na wokandzie sądu okręgowego znalazła się wczoraj cała seria spraw o stosunkowo drobniejsze **oszustwa i nadużycia.** Jak wszystkie drobne sprawy tak i te ilustrują troski szarych ludzi i ich kolidujące z kodeksem karnym „chwyty", zmierzające do pozbycia się tych trosk.

Edward Szwagrzak, 29-letni mieszkaniec Pabianic, z zawodu krawiec do dnia 31 grudnia r. ub. puścił w obieg weksli na około 2.000 zł. z podpisami różnych osób, rzekomo swoich klientów. Gdy weksle zostały przedstawione wystawcom do zapłacenia, okazało się, że ich nie ma wogóle. **Wystawcy byli fikcyjni, a Szwagrzak ich podpisy położył w sposób, jak mu dyktowała fantazja.**

Oskarżony przyznał się do winy i wyjaśnił, że był b. zadłużony i w ten sposób pragnął pokryć należności dostawców za dodatki, materiały itp., którzy go mocno naciskali.

Sąd pod przewodnictwem sędziego Mersona skazał niefortunnego wystawcę weksli na rok więzienia z zawieszeniem kary warunkowym, o ile do 31-go grudnia 1938 oskarżony pokryje — tym razem już w gotówce należności swych wierzycieli.

***

W drugiej sprawie odpowiadał mąż, który **podjął pieniądze własnej żony, posługując się fałszywym dokumentem.**

Artur Szefer, zamieszkały przy ul. Ks. Brzózki 18, zgłosił się do Niemieckiego Banku Spółdzielczego w Żubardziu, gdzie jego żona posiadała oszczędności, przedstawił upoważnienie na swe imię, podpisane przez żonę, oraz zaświadczenie gospodyni domu, w którym zamieszkuje, że Lidia Szeferowa jest chora, i na tej podstawie zainkasował z konta żony sto złotych.

Po kilku dniach sama Szeferowa przybyła do banku, wyjaśniła, że ostatnio wogóle nie chorowała i mężowi nie udzielała żadnego upowżanienia. Na podstawie tego doniesienia został Szefer pociągnięty do odpowiedzialności karnej za oszustwo.

Oskarżony tłumaczył się przed sądem w następujący, wysoce wiarygodny sposób: pieniądze, jakie posiadała żona, były w istocie jego własnością. **Żona była mu w tym okresie niewierna, żyła z przyjacielem i oskarżonego nie wpuszczała do domu. Podjął więc pieniądze w sposób oczywista niewłaściwy, ale pieniądze swoje.** Obecnie pogodzili się jednak i wszystko jest znów „w porządku".

Szefer został skazany na 7 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary.

***

22-letni Janusz R., syn zamożnych rodziców, po dłuższym okresie bezrobocia uzyskał pracę w charakterze inkasenta na Rudę Pabianicką z ramienia Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. R. pracował od 15 marca 1934 r. W marcu po dwuch latach miał złożyć sprawozdanie roczne, z którym jednak zwlekał, aż wreszcie przysłał przez brata część tylko należności. Okazało się, że R. sprzeniewierzył około 1170 złotych. Ojciec oskarżonego w międzyczasie należności za syna pokrył. Młody człowiek do winy się nie przyznał, wyjaśniając, że mu pieniądze skradziono w tramwaju. Janusz R. został skazany na 8 miesięcy więzienia, również z zawieszeniem.

***

W ostatniej sprawie odpowiadała Genowefa Brand ze Zgierza za fałszywe oskarżenie policjantów.

Oskarżeni Jan i Genowefa Brand, złożyli w sierpniu ub. roku skargę na swe dwie sąsiadki o pobicie. Dochodzenie doprowadziło jednak do ustalenia, że to raczej meldujący byli sprawcami pobicia a nie osoby, których oskarżali. W tych warunkach Jan i Genowefa Brand zostali w trybie administracyjnym ukarani grzywną po 5 zł. za zakłócenie spokoju publicznego.

Jan Brandt karę przyjął, ale jego żona tak się zawzięła, że wystosowała na dwuch prowadzących dochodzenie policjantów skargę, aż do prezydium rady ministrów. W skardze pomówiła obu funkcjonariuszy, że są w kontakcie z przestępcami, że znęcają się nad obywatelami itd.

Nowe dochodzenie wykazało bezpodstawność tego nowego oskarżenia.

Genowefa Brandt została skazana na 6 tygodni aresztu — tym razem bez zawieszenia. (1)

Nadmiar kawy w Brazylii

Codziennie ulega zniszczeniu 20 tys. worków

Państwo kawowe, jak się w Brazylii nazywa stan Sao Paulo, nie przeżywało jeszcze dotąd tak intensywnego palenia kawy, jakie się odbywa w tym roku.

W trzech miejscowościach: Osasco, Sao Caetano i Agua Branca, gdzie przyrządzono specjalne place dla spalania kawy, ludność wniosła prośbę do rządu o ratunek przed... gazami, jakie spalona kawa wydziela, a które to gazy są bardzo szkodliwe dla zdrowia ludzkiego. Specjalna komisja rządowa, stanowa i państw. urzędu kawowego badała na miejscu sprawę i wydała szereg potrzebnych zarządzeń.

We wszystkich trzech miejscowościach spala się dziennie od 15 tys. do 20 tys. worków kawy. Do spalenia pozostaje jeszcze nie mniej niż dwa miliony worków kawy.

Wstrzymanie emigracji do Brazylii

Konsulaty nie wydają wiz

Ostatnie obostrzenia przy wydawaniu wiz dla emigrantów, udających się do Brazylii na podstawie wezwań, oraz wstrzymanie transportów osadniczych na poszczególne kolonie brazylijskie, zamknęły de facto **emigrację do Brazilii.**

Opierając się na informacjach otrzymanych bezpośrednio z Brazilii, należy przypuszczać, że akcja wstrzymywania wydawania wiz nie jest wyłącznie skierowana przeciwko emirgantom z Polski, lecz stosowana jest również do emigrantów z Niemiec i Portugalii.

Ze względu na zbliżający się okres wyborów prezydenta Brazylii i w związku z tym skierowanie głównej uwagi na akcję wyborczą, **nie należy spodziewać się uporządkowania spraw imigracyjnych przed styczniem 1938 r., t. j. przed wyborem nowego prezydenta Brazylii.** Wytworzona sytuacja wiąże się również z opracowywaną od dłuższego czasu nową ustawą imigracyjną. Zatwierdzenie tego projektu wobec sytuacji wewnętrznej jest w chwili obecnej mało prawdopodobne.

Na fali radiowej

—o—

OPERETKA DOSTALA DLA RADIOSŁUCHACZY

W kraje Ameryki Południowej, do Boliwii, przenosi nas operetka Dostala p. t. „Clivia". Przybywa tu amerykańskie towarzystwo filmowe, które dostaje pozwolenie na kręcenie filmu jedynie pod warunkiem, że choć jeden z członków towarzystwa posiądzie obywatelstwo Boliwii. W tym celu postanawia aktorka filmowa Clivia wejść w pozorny związek małżeński z przypadkiem spotkanym pasterzem. Jednak nie zupełnie przypadkiem zjawił się ów pasterz. Jak się okazało, był nim przebrany generał rządu, wysłany dla zbadania właściwych celów przybycia towarzystwa filmowego. Kręcenie filmów okazało się bowiem pozorem, zaś prawdziwym zamiarem — przewrót polityczny. Na balu maskowym wyłapuje policja całą szajkę, między nimi również i Clivię, która tymczasem pokochała szczerze i z wzajemnością pasterza-generała. Oczywiście, Clivia okazuje się niewinna i nic już nie stoi na przeszkodzie połączenia się obojga zakochanych.

Taka jest treść operetk, którą Polskie Radio nada dla swych słuchaczy we wtorek, dnia 17 sierpnia o godz. 20-ej. Gra orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, śpiewają: L. Szczepańska, H. Brzezińska, E. Zayenda, K. Petecki, Kielarski, J. Klimaszewski. Radiofonizacja i reżyseria St. Belskiego.

PIOSENKARZE ŁETNIEGO KONKURSU POLSKIEGO RADIA W KONCERCIE RADIOWYM

Dnia 17 sierpnia o godz. 18.15 radiostacja warszawska nadaje koncert z płyt o charakterze lekkim. W koncerecie tym usłyszą radiosłuchacze piosenkarzy, występujących w audycjach Letniego Konkursu Polskiego Radia. Audycja ta wzbudzi bez wątpienia żywe zainteresowanie tych, którzy uczestniczą w konkursie, gdyż będzie to jeszcze jedna sposobność zapoznania się bliższego ze śpiewem tych artystów.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI.

SZöKE SZAKALL NA CZELE ZNAKOMIT[EGO] ZESPOŁU WIEDEŃSKIEGO W ŁODZI

Już w najbliższych dniach przyjeżdża do Łodzi i wystąpi w sali Teatru Polskiego przy ul. Cegielnianej Nr. 27 słynny komik filmowy Szakall na czele znakomitego zespołu, składającego się z samych asów wiedeńskiego aktorstwa a mianowicie Maria Oeser, Alica Koch, Friecke Köhler, Traute Hable, Ernst W[...] Franz Rainer, Walter Mestenhauser, Robert [...] Louis Mitznegg, Andre Mattoni, Werner H[...] Leopold Baar i inni.

„CABARETTISSIMO" W TEATRZE LETNIM przy ulicy Piotrkowskiej 94.

Wielki sukces osiągnęła rewia p. t. „Cabarettissimo". Wszystkie numery rewii, jak i [...] cy wykonawcy zbierają zasłużone oklaski [...] czyniają się do tego również aktualne p[...] najnowsze melodie. Barwne kostiumy i d[...]

Wykonawcy rewii w osobach: I. Lack[...] Masłowskiej, M. Nowickiej, P. Szmarów[...] Chrzanowskiego, M. Daneckiego, J. Szczyg[...] go, K. Czcianki oraz baletu czcianeczek — [...] szym szturmem zdobyli sobie sympatię [...] dzi, największą zaś atrakcją niniejszego [...] mu są występy znakomitego duetu śpiew[...] zycznego — Saby et de Vogt

Początek przedstawień o godz. 8-ej wiecz. Kasa czynna od godz. 5 po poł.

TEATR „SCALA".

Ida Kamińska ze swoim doborowym zesp[ołem]

W czwartek, dnia 19-go sierpnia, o [godzi]nie 9.15 wiecz. wielkie ulgowe przedst[awienie] głośnej sztuki Wł. Fodora „Tajemnica [...] z udziałem Idy Kamińskiej i jej doborowego zespołu. — Bilety do nabycia w kasie teatru.

RADIO

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

WTOREK, dnia 17-go sierpnia 1937 r.

6.15—6.18 Pieśń „Kiedy ranne wstają [...] 6.18—6.38 Gimnastyka. 6.38—7.00 Muzyka z płyty. 7.00—7.10 Dziennik poranny. 7.10 [...] Muzyka — płyty. 8.00—11.57 Przerwa. 11.57—12.00 Sygnał czasu z Warszawskiego [Ob]serwatorium Astronomicznego. 12.00—12.03 [Hej]nał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03—12.15: Dziennik południowy. 12.15—[...] Program na dzisiaj. 12.20—12.25: Parę infor[macji]. 12.25—13.00: Koncert orkiestry Tadeusza [...]dyńskiego (ze Lwowa). 13.00—13.55: P[...] 13.55—15.00: Potpourri dla pesymistów. [...] 15.20: O wszystkim po troszku. 15.20—15.42: [...]ry organowe (płyty). 15.42—15.45: Łódzkie [wia]domości giełdowe. 15.45—16.00: Wiadomości [gos]podarcze. 16.00—16.20: Rzeczy ciekawe z [...] części świata — audycja dla dzieci [...] w opracowaniu Kazimierza Plucińskiego [...]znania). 16.20—16.45: Ludwik van Beethoven [...] Kwartet smyczkowy G-dur op. 18 Nr. 2. W[yko]nawcy: Stanisław Włodarski — I-sze skrz[ypce], Eugeniusz Skowroński — II-gie skrzypce, [He]ryk Trzonek — altówka, Rafał Halber — [wio]lonczela. 16.45—17.00: Czapli raj pod S[...]wem — felieton — wygłosi Jarosław Ur[...] z Poznania.

17.00—17.50: Koncert Orkiestry Filharmonii [War]szawskiej pod dyr. J. Ozimińskiego, [...] chocinka. W progr. utwory Jana Straussa.

17.15—18.00: Aktualna pogadanka turystyczna [...]

18.00—18.10: Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych.

18.10—18.25: Pogadanka Łódzkiej Rodziny R[...]wej — wygł. red. Jan Piotrowski.

18.25—18.45: Śpiewa Lucyna Szczepańska [...]

18.45—18.50: Wiadomości sportowe lokalne.

18.50—19.00: Pogadanka aktualna.

19.00—19.15: „Radio pana Hipolita" — skecz [Fe]liksa Lubińskiego.

19.15—19.50: Silvio Ranieri gra na gitarze.

19.50—20.00: Wiadomości sportowe ogólne.

20.00—22.05: „Clivia" — operetka w 3-ch a[ktach] Nico Dostala w wyk. orkiestry P. R. [pod] dyr. Zdz. Górzyńskiego, z udziałem L[ucyny] Szczepańskiej i innych. W przerwie ok. [...] 20.40: Dziennik wieczorny i pogadanka [„Po]rozmawiajmy o książkach" — wygłosi [...]styna Chruścielska.

22.05—22.20: „Dni powszednie państwa K[...]skich — wybrany fragment z powieści [...]wionej Marii Kuncewiczowej.

22.20—22.50: Recital skrzypcowy Józefa K[...]skiego.

22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

23.00—23.30: Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.05 RYGA: Koncert z udziałem Michała Za[...]dy-Sumickiego (śpiew).

20.00 BEROMUENSTER: Koncert z udziałem skrzypka Hansa Bassermanna.

20.00 BRATISŁAWA: Festival muz. kameralnej

20.00 DROITWICH: Koncert symfoniczny

20.30 PARIS P.T.T.: Festival Massenela.

20.30 STRASBURG: „Boccaccio" — operetka Suppego.

21.00 BRUKSELA Flam.: Koncert symfoniczny z Ostendy.

21.00 RZYM: La Rappresantazione di Sant Ul[iva] opera Pizzettiego do tekstu z VI wieku.

23.30 DROITWICH: Muzyka tan. z Ameryki.

Horthy-niekoronowany król Węgier

Regent posiada większą władzę, aniżeli monarcha

Śród sterników nawą Europy zajmuje Mikołaj Horthy de Negybanya stanowisko zgoła odrębne. Mussolini, Stalin, Hitler i wielu innych czołowych mężów stanu wywodzi się z ludu. Horthy, ten marynarz, który stał się głową państwa, jest potomkiem starej i arystokratycznej rodziny. Ma za sobą ... lat służby wojskowej: niemal bezpośrednio z szefa sił morskich dawnej monarchii austro - węgierskiej został regentem Węgier. Tylko marszałek Hindenburg stał się podobnie z szefa armii szefem państwa. Wypadków tego rodzaju zna bardzo mało historia Europy ...iejszej.

Wybór był trafny. Mimo zbliżającej się siedemdziesiątki, jeszcze czerstwy ...żki, o kruczych włosach, tylko zlekka przypruszonych siwizną, o orlim nosie i profilu pełnym energii i woli — czyni admirał Horthy wrażenie człowieka niezłomnego i pełnego zrównoważenia. Może właśnie ten spokój i zrównoważenie powodują, że admirał Horthy zdołał zachować po dziś dzień młodość, że jest wielkim myśliwym, doskonałym kawalerzystą i gorącym miłośnikiem, podobnie jak król Gustaw szwedzki, tenisa.

W roku 1882, jako czternastoletni chłopiec, wstąpił dzisiejszy regent Węgier do szkoły morskiej w Fiume. **Dopiero w roku 1912, został dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, wyróżniony i mianowany jednym z adiutantów cesarza Franciszka-Józefa:** jego cesarska i królewska mość raczył wyróżnić z pośród licznych raportów, jakie przeczytał — sprawozdanie kapitana Horthy z eskadry bosforskiej i wezwał go do siebie.

U boku monarchy, człowieka kapryśnego, nieobliczalnego, nieraz pełnego złośliwości, a czasami niemal okrutnego — potrafił młody kapitan marynarki utrzymać się przez parę lat. Zawdzięczał to swemu taktowi i umiejętności postępowania z ludźmi wogóle. W drugim roku wojny mianuje cesarz kapitana Horthy dowódcą krążownika. W roku 1917 potrafił Horthy zasłynąć doskonałym atakiem na kilka jednostek floty aliantów. **Stał się dzięki temu jednym z najsławniejszych oficerów floty austro - węgierskiej, i w roku 1918 młody król Karol, widząc, że siły morskie monarchii dają pierwsze oznaki słabości— mianował właśnie Mikołaja Horthy admirałem i szefem floty.**

Było jednak już zapóźno. W końcu października 1918 roku sam admirał oddaje największe jednostki bojowe Jugosłowianom. W Budapeszcie wre rewolucja i dochodzi do władzy Bela Kun. Zwyciężony i pozbawiony swej floty admirał, wycofuje się na wieś — do majątku rodzinnego.

Czy na tym miałaby się skończyć jego kariera? Raczej naodwrót. Był to dopiero jej właściwy początek. W Szegedynie tworzy się rząd antykomunistyczny. Horthy obejmuje w nim tekę ministra wojny. Bela Kun ponosi porażkę za porażką. W Budapeszcie są już Rumuni. Mikołaj Horthy czeka, aż alianci opuszczą Budapeszt i wtedy wstępuje do miasta, które miało się wkrótce stać jego rezydencją.

Odtąd admirał Horthy stał się głową Węgier i na tym stanowisku pozostał po dziś dzień.

Obrany regentem w dniu 1 marca 1920 r. ten zastępca króla wzmacniał przez cały ten czas swe stanowisko. Dwukrotnie próbował nieszczęśliwy król Karol zdobyć tron Węgier. Dwukrotnie regent Horthy nie dopuścił do tego. Czy regent, działając w ten sposób, miał na uwadze tylko swoją pozycję?.. Nawet jego przeciwnicy twierdzą, że takiego właśnie ujęcia tej sprawy i zlikwidowania jej bodaj przez użycie siły wymagało dobro kraju. Restytucja monarchii na Węgrzech była podówczas nie do pomyślenia.

Nowe ustawy, jakie uchwalił parlament węgierski, przyznają regentowi prawa szczególne i obdarzają go władzą zupełnie wyjątkową.

Regent w myśl nowych ustaw, ma prawo zgłaszać veto przeciwko wprowadzeniu w życie uchwał parlamentu, które wydadzą mu się szkodliwe dla kraju. Regent nie jest odpowiedzialny przed izbami i — wreszcie — regent ma prawo wyznaczyć trzech kandydatów na sukcesję po sobie.

Regencja została w roku 1920 ustanowiona tylko na trzy lata. Z trzech — trwa ten stan rzeczy już lat blisko 17 i, rzecz można, iż Węgry są obecnie w stanie uregulowanego i stałego czekania na coś, co nie nastąpi: **W stanie regencji bez widoków, że regenta kiedykolwiek zastąpi „prawdziwy" król.**

Na Węgrzech sytuacja ta ujmowana jest pod innym kątem widzenia. Tradycja chce, że władza nie należy ani do króla ani do narodu, ale do Korony. **Władza wraz z Koroną może być przelana na dynastię panującą, albo też może znaleźć się w rękach regenta, który ma wówczas te same prawa, co książę z rodu panującego.** Aby właśnie ten stan rzeczy w stosunku do admirała Horthy zadokumentować — parlament uchwalił ostatnio prawa, rozszerzające władzę regenta.

Admirał Horthy, admirał w kraju, który floty morskiej nie posiada, regent Węgier i głowa monarchii węgierskiej — jest królem bez korony. (g)

Rozmaitości ze świata

—o—

TRIUMF KONIA W ANGLII?

Londyński „Evening Standard" podkreśla fakt, iż w Anglii od czasu wojny wzrosło ogromnie zainteresowanie dla sportu jeździeckiego. W tej chwili np. istnieje w Anglii nie mniej niż 400 szkół jazdy konnej, do których uczęszcza około 40.000 osób. Poza tym ok. 50.000 osób obojga płci uprawia sport jeździecki, dysponując własnymi wierzchowcami. Czy nie jest to nawrót do jazdy konnej? — zapytuje „Evening Standard" — reakcja przeciw nadmiernej motoryzacji i mechanizacji? Argument dziennika londyńskiego mógłby być przekonywujący, gdyby nie to, że przeciwstawić można liczbie ok. 150.000 osób przekładających konia nad auto, jeszcze większy wzrost liczby tych, którzy przekładają motor i auto nad trakcję konną. A pęd do automobilizmu jest w Anglii teraz tak silny, jak nigdy.

CZESI PIJĄ PIWO.

Konsumcja piwa w Czechosłowacji wyniosła w roku ubiegłym 49,2 litra na głowę. W 1929 r. konsumcja ta wyrażała się cyfrą 77,8 litra na jednego mieszkańca. do r. 1932 zaznaczył się spadek aż do cyfry 63,5 litra, potem spadek konsumcji pogłębiał się coraz dalej, aż wreszcie w 1936 r. osiągnął poziom 49,2 litra.

Porwanie amerykańskiej tancerki w Paryżu...

W stolicy Francji ginie rocznie kilka tysięcy kobiet bez wieści.— Przeważnie giną mężatki.—W szponach handlarzy żywym towarem

Policja paryska zajęta jest obecnie szukaniem pięknej tancerki amerykańskiej Joan Haeven, która porwana została przed tygodniem w okolicznościach nader tajemniczych.

Joan przyjechała do Paryża na wystawę w towarzystwie swej starej ciotki, Mistress Sackhaym i przyjaciółki swej — Anny Danat. Wszystkie trzy niewiasty zamieszkały razem w hotelu. Ciotka zabrała się do sumiennego studiowania wystawy, podczas gdy obydwie dziewczęta bardziej interesował sam Paryż. Widziano je często w towarzystwie przystojnego Amerykanina, którego nazywały po imieniu — Bobby. Wszyscy troje spędzali wesoło czas na Montparnassie, w małych lokalach, przeznaczonych przeważnie dla cudzoziemców. Czwartego dnia Joan nie wróciła do hotelu. W południe nadeszła depesza:

— Czuję się wspaniale. Bądź spokojna. Joan.

Po tym nastąpiła zwykła kolej wypadków wedle recepty z Chicago. W dwa dni po tym chłopiec hotelowy wręczył pani Sackhaym karteczkę następującej treści:

— Joan została przez nas porwana.

A następnego dnia:

— Pani chyba wie jak się postępuje w takich wypadkach w Chicago. Niech się pani nie waży zawiadamiać policji.

Wreszcie telefon. Męski głos oznajmił:

— Joan żyje i jest zdrowa. Ale jeśli pani chce, żebyśmy ją uwolnili, proszę przygotować wykup w sumie 500 dolarów. Odpowiedź prosze podać w gazecie „New-York Herald".

Ciotka zgodziła się i podała ogłoszenie. Lecz jednocześnie zawiadomiła o wypadku policję. Wszczęto śledztwo.

Policja odniosła się nieco sceptycznie do meldunku starej ciotki. W Paryżu na razie nie ma jeszcze „kidnaperów". W stolicy Francji porywa się tylko te kobiety, które wyrażają na to swą zgodę.

Kilka tysięcy kobiet ginie rocznie w Paryżu bez wieści, ale w tej liczbie porwania stanowią znikomy procent. Ofiarami porywaczy są przeważnie młode dziewczęta, które przyjmują lekkomyślnie zaproszenie nieznajomego jegomościa i udają się z nim na przejażdżkę autem. Potem znajduje się je gdzieś w Lasku Bulońskim lub za miastem. **Młoda dziewczyna, marząca o romantycznej przygodzie, po takim wypadku zaczyna od razu patrzeć trzeźwo na świat i życie.** Ale takich wypadków — jak zaznaczyliśmy — jest w Paryżu nie wiele. Coraz mniej — na szczęście — spotyka się naiwnych dziewcząt...

Przeważnie giną w Paryżu mężatki. Nie ma dnia, aby do jednego z komisariatów nie wpadł zaaferowany mąż, meldując drżącym głosem:

— Panie przodowniku... Niech pan znajdzie moją żonę... Wczoraj wieczorem wyszła z domu, twierdząc, że idzie do matki... Sprawdzałem... Okazało się, że u matki nie była i dotychczas nie wróciła do domu.

Przodownik dzwoni do prefektury, do szpitali i do prosektorium. Możliwa jest katastrofa samochodowa ze śmiertelnym wypadkiem. Ale w szpitalach odpowiadaja, że żadnej kobiety nie sprowadzano. Mąż udaje się do prosektorium, gdzie spoczywaią zwłoki topielców, wyłowionych z Sekwany, lecz i tam nie znajduje śladów zaginionej żony.

Przodownik zaczyna się domyślać o co chodzi i zadaje kilka „naprowadzających" pytań:

— Może pańska małżonka przebywała ostatnio w nieodpowiednim towarzystwie?

— Co też pan mówi!.. To była przykładna żona, wykluczam coś podobnego!

Przodownik nie upiera się przy swoim zdaniu. Ale często się zdarza, że w kilka dni po tym wzywa do siebie męża i obwieszcza mu „radosną nowinę":

— Pańska żona żyje i jest zdrowa. Odnaleźliśmy ją. Ale ona nie chce do pana wrócić.

Mąż opada na krzesło... Gdzie ona jest?.. Policja nie może zdradzić jej adresu. Zaproponowano jej powrót do domu męża. Odmówiła. Ma do tego prawo. Nieszczęsny mąż ma w takich wypadkach dwie drogi do wyboru: — albo zwrócić się do prywatnych detektywów, albo wszcząć kroki rozwodowe...

A „zaginiona" dama bawi się w tym samym czasie w Nicei lub gdzieś pod Paryżem w towarzystwie swego kochanka...

W takich wypadkach policja jest zupełnie bezsilna. Lecz czasem giną młode dziewczęta, które uciekają z domu rodzicielskiego. I w tym wypadku porwanie jest wykluczone. Młoda dziewczyna nawiązuje znajomość z przystojnym młodzieńcem, który namawia ją naprzykład, aby pojechała z nim do Marsylii. Młoda dziewczyna jedzie. Jeżeli policja nie wpadnie w porę na jej ślad, jest ona zgubiona. Oczywiście, że młodzian okaże się po tym sutenerem. Jego bogdanka otrzymuje nowy paszport i bezpłatne mieszkanie... w domu publicznym. Ze strachu przed rodzicami lub domem poprawczym dziewczyna milczy i przepada na zawsze...

Były czasy gdy tego rodzaju ofiary wywożono do Buenos-Aires lub do Barcelony, ale obecnie droga do Argentyny jest zamknięta, a w Barcelonie rozgromiono wszystkie domy publiczne.

Ale są również dziewczęta, które naprawdę przepadają bez wieści. Są to przeważnie skromne, wiejskie dziewczyny, które przyjeżdżają do Paryża po pracę i giną bez śladu w wielkomiejskim wirze stolicy...

Miss Joan Haeven do nich prawdopodobnie nie należy. Należy przypuszczać, że młoda Amerykanka wydała cały zapas posiadanej przy sobie gotówki w sumie kilkuset dolarów i teraz tą drogą stara się wyciągnąć od ciotki jeszcze 500 dolarów. I należy przypuszczać, że ciotka przebaczy swej siostrzenicy jej lekkomyślność i wszystko skończy się tak, w typowym filmie amerykańskim... A. S.

Na froncie robotniczym

Konferencja z pracownikami biur ekspedycyjnych bez rezultatu

Wczoraj odbyła się w okręgowej inspekcji pracy konferencja z pracownikami biur transportowo - ekspedycyjnych.

Pracownicy domagają się nowej umowy zbiorowej, podwyższenia płac o 5 do 25 proc., ograniczenia pracy do godz. 7-ej wieczór i wprowadzenia do umowy przywileju, że zwalnianie i przyjmowanie do pracy może się odbywać tylko za pośrednictwem związku zawodowego.

Postulaty te zostały na wczorajszej konferencji odrzucone. Przedstawiciele pracowników oświadczyli, że zostawiają sobie wolną rękę w dalszej akcji.

***

Na nadchodzącą środę zwołane zostało ogólne zebranie pracowników ekspedycyjnych, które odbędzie się o godzinie 8-ej wieczór w Sali Angielskiej przy Al. 1-go Maja 2.

Tematem obrad sprawa zawarcia umowy zbiorowej i zastąpienia dotychczas stosowanych procentów stałymi pensjami.

***

Robotnicy zatrudnieni przy układaniu posadzek wystąpili o zawarcie umowy zbiorowej, wysuwając żądanie podwyżki płac. Jednocześnie złożono oświadczenie, że w razie nieuwzględnienia tego postulatu przeprowadzony będzie strajk.

Celem zlikwidowania konfliktu zwołana została na nadchodzący poniedziałek konferencja. (k)

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 17 sierpnia 1937 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Polityka zbożowa

W zeszłym jeszcze roku kalendarzowym mogliśmy wywieźć nie tylko jęczmienia za 45 milionów, ale i żyta z pszenicą za drugie tyle. Już widać, że **obecnie możliwości wywozowe zbóż schlebowych w Polsce nie istnieją;** może będzie trzeba jeszcze ich przywieźć. Przed społeczeństwem dość powszechnie a nie wiadomo dlaczego przekonanym, że Polska jest jednym ze śpichrzów Europy powstaje bardzo poważny **problem wystarczalności produkcji zbożowej.**

Powstaje nie po raz pierwszy. **Gdy tylko w kraju jest trochę lepiej, zagadnienie to zawsze odradza się.** Przed dziesięciu laty istniało w tej samej postaci. Dopiero gdy się czasy popsuły, szybko o nim zapomniano.

Dlaczego tak się dzieje — łatwo zrozumieć. Typ gospodarstwa polskiego o ile chodzi o produkcję zbożową jest całkiem **niezdecydowany.** Tak jak dzisiaj rzeczy stoją jesteśmy **na rubieży samowystarczalności zbożowej.** Względnie niewielkie odchylenia, w jednej z dwóch w grę wchodzących cyfrach: zbiorów i spożycia powodują bardzo poważną w sensie wpływu ogólno-gospodarczego zmianę wyniku.

Prawda, że rozmiary zbiorów są jednym ze stosunkowo bardziej przypadkowych elementów gospodarstwa. Inaczej jest ze spożyciem: zwiększa się, **rzecz prosta, gdy się czasy poprawiają.** Niska cyfra spożycia pszenicy a jescze bardziej pozazbożowych artykułów żywnościowych (mięso, cukier etc.) powoduje **szczególną wrażliwość konsumpcji zbożowej na konjunkturę.** Specjalnie wrażliwą jest konsumpcja płodów rolniczych samego producenta, który gdy silniej w czasach gorszych obsyła rynek wewnętrzny i zagraniczny — **najwyraźniej niedojada.** Gdy rolnik niedojadając silniej obsyła rynek, a kryzys na świecie uniemożliwia wypychanie sztucznie w ten sposób powstałej nadwyżki — zaleca się **ograniczenie produkcji** (sprawa t. zw. nożyc). Te zalecenia muszą znajdywać posłuch, bo podczas zawieruchy gospodarczej **trzeba myśleć o szybkim ratunku** dla przeważającej ilości ludności, a realizacja planów na daleką metę musi być odłożona do lepszych czasów.

Z tym większą energią trzeba działać, gdy wygasa zawierucha, a z nią — konieczność stosowania doraźnych środków ratunkowych.

Hasła uprzemysłowienia Polski muszą znaleźć **odpowiednik w polityce zbożowej,** Nie może ulegać żadnej kwestii, że polityka pro-przemysłowa jest **nieodłączona od polityki taniego zboża** dla miejskich rzesz robotniczych. **Doświadczenie przekonało, że wyczekiwanie na uprzemysławianie się kraju poprzez wywołany dobrymi cenami rolnymi, stopniowy wzrost konsumpcji artykuł. przemysłowych na wsi — jest zawodne, bo tempo tego procesu jest bezwzględnie zbyt słabe. W naszych więc warunkach drożyzny kapitału, uprzemysławianie się miast uwarunkowane jest tanią robocizną a więc i tanią żywnością.**

Dlatego trzeba myśleć o **intensyfikacji produkcji rolnej.**

Warto pamiętać, że zagranicą plony maksymalne pszenicy są trzykrotnie a żyto dwa i półkrotnie większe niż w Polsce.

Rolnik — jak wszyscy wiemy — żali się i na zbiory duże, bo jest tanio i na zbiore małe, bo nic ma co sprzedawać, Żaden ekonomsta rolniczy nie odpowie, które żale są lepsze. Układ warunków ogólno-gospodarczych Polski przemawia jak się zdaje, raczej za tym, że **pomyślniejsze są żale pierwsze.**

Dr. A. Z.

Przeniesienie urzędów skarbowych

14 urząd skarbowy w Łodzi został przeniesiony z ul. Ogrodowej 26 na ulicę Ogrodową 28-a, natomiast 3 urząd skarbowy z ul. Ogrodowej 26 na ulicę 6-go Sierpnia nr. 6.

Import wełny uzależniony

od zakupu surowca krajowego. — Wznowienie wydawania zezwoleń przywozowych

W końcu czerwca r. b. silnym echem odbiło się w kołach przemysłu wełnianego zarządzenie Min. Przemysłu i Handlu wstrzymujące wydawanie zezwoleń na przywóz wełny zagranicznej wobec istnienia na rynku znacznych zapasów wełny krajowej. Ministerstwo uzależniło wówczas import surowca od uprzedniego zakupienia przez przemysł powyższych zapasów. W związku z tym Unia Zrzeszeń Przemysłu Włókienniczego opracowała plan likwidacji stoków, w którym przewidywała zakupienie przez członków Konwencji Przędzalń Czesankowych 25 proc., istniejących zapasów, a przez pozostałych importerów okręgu łódzkiego — około 42 proc.

Ministerstwo w zasadzie plan ten zaakceptowało i poleciło łódzkiej Izbie Przemysłowo-Handlowej rozdzielenie w ramach powyższego planu między poszczególne firmy kontyngentu zakupów — W STOSUNKU DO PRZYZNANYCH IM PRZYDZIAŁÓW IMPORTOWYCH. Po dokonaniu podziału okazało się, iż importerzy winni są zakupić surowiec krajowy w ilości około 6 proc. uzyskanego kontyngentu przywozowego.

Obecnie Min. Przemysłu i Handlu poleciło WZNOWIĆ WYDAWANIE POZWOLEŃ PRZYWOZOWYCH, ale tylko tym firmom, które mogą wykazać się, iż wypełniły obowiązek zakupu wełny krajowej w ustalonych rozmiarach. Firmy te, pragnąc uzyskać zezwolenie na import, muszą przedstawić Izbie dowód wpłacania zaliczki na poczet zakupionej wełny, dowód wpłaty reszty należności oraz zaświadczenie krajowego pochodzenia nabytego surowca.

Firmy, które obowiązku tego nie [...]konają, nie otrzymają zezwolenia [...] wozowego, a przyznany im konty[...] na import wełny rozdzielony będzie [...]dzy przedsiębiorstwa, które zgłoszą [...]towość zwiększenia swych zakupów [...]ny krajowej.

W związku z powyższymi urzą[...]niami zainteresowany przemysł zam[...] ponowić na terenie Ministerstwa [...]wencję, zmierzającą do zniesienia [...]wadzonych obostrzeń importowych. [...]dług obliczeń przemysłu, realne [...] wełny krajowej zmniejszyły się [...] ostatnim zakupem o 80 proc., [...] zatem konieczność uzależniania im[...] od tych zakupów.

Australia i Nowa Zelandia rynkiem zbytu

dla towarów włókienniczych.—Nowe możliwości eksportowe

Saomrząd gospodarczy zamierza podjąć na jesieni r. b. szerszą akcję zmierzającą do **torowania dróg naszemu eksportowi na rynki zamorskie.** M. in. w październiku warszawska Izba Przemysłowo-Handlowa w porozumieniu z Izbą łódzką wysłać ma **do Australii i Nowej Zelandii** swego przedstawiciela, który na podstawie zebranych ze sobą kolekcji wzorów towarowych zbadać ma **możliwości eksportu do wymienionych krajów szeregu artykułów,** jakoteż nawiązać odpowiedni **kontakt z tamtejszymi firmami importowymi.**

Wysłannik Izby warszawskiej zabierze ze sobą również **bogatą kolekcję wyrobów włókienniczych,** zatem wyjazd jego może mieć znaczenie **także dla wzmożenia eksportu łódzkiego na rynki australijski i nowozelandzki.** Dotychczas kontakt włókiennictwa łódzkiego z tymi rynkami był znikomy i ograniczał się do sporadycznych niewielkich tranzakcyj.

Poza wyjazdem delegata Izby warszawskiej, również w październiku [...] się po raz trzeci w podróż handlow[...] **Stanów Zjednoczonych A. P. oraz** [...]**dy agent eksportowy,** reprezentują[...] teresy szeregu firm eksportowych [...]gu łódzkiego. Wyjazd ten dochodz[...] do skutku przy poparciu łódzkiej [...] Przemysłowo-Handlowej — pozosta[...] związku ze **wzrastającym** znacze[...] **północno-amerykańskiego rynku** [...] **dla wywozu wyrobów polskiego prze[...]słu włókienniczego** oraz z uwagi [...] wzmożone zainteresowanie firm am[...]kańskich, jak również Polonii amer[...]skiej polską produkcją włókienni[...]

Zadanie wysłannika eksportow[...] w czasie tegorocznej podróży po[...] będzie na kontynuowaniu na grunc[...] merykańskim prac, zmierzających d[...]**głębienia pomyślnie nawiązanych** [...]**ków firm okręgu łódzkiego** z odbi[...]mi amerykańskimi oraz szczegó[...] zbadanie na podstawie zebranego [...]riału orientacyjnego **nowych** kon[...]**nych możliwości wywozowych** na r[...] amerykański w zakresie wyrobów [...]kienniczych.

Eksportujemy towary wyższej jakości

Wzrost wywozu włókienniczego z okręgu łódzkiego

Według danych Delegatury Łódzkiej Państwowego Instytutu Eksportowego, eksport wyrobów włókienniczych z okręgu łódzkiego wyniósł w lipcu ogółem 445,062 kg. łącznej wartości 3.114, 677 zł., co w porównaniu z eksportem za miesiąc czerwiec r.b. wykazuje zwiększenie wartości wywiezionych towarów z naszego okręgu o 115.631 złotych. Jeżeli chodzi o ilość wyeksportowanych wyrobów, to w porównaniu z m. czerwcem r. b. wykazuje ona pewien spadek, mianowicie o 2,677 kg. Wskazuje to, iż w lipcu r.b. z jednej strony wyeksportowaliśmy wyroby wyższych gatunków, a więc nieco droższe, z drugiej, że osiągnęliśmy lepsze ceny.

Na pierwszym miejscu wśród odbiorców łódzkich wyrobów włókienniczych stał Egipt, do którego wyeksportowano wyrobów wartości zł. 574, 254,57. Na drugim miejscu znajdowała się Anglia, do której wywieziono towarów wartości zł. 398.649,97, na trzecim miejscu znajdujem yHolandię.

Łódź w Komitecie Traktatowym

Rady Handlu Zagranicznego

Zahamowane nieco w okresie wakacyjnym prace organizacyjne ukonstytuowanej w czerwcu **Rady Handlu Zagranicznego** obecnie potoczyły się naprzód w przyśpieszonym tempie. W toku organizacji znajdują się zwłaszcza **komitety Rady Handlu Zagranicznego,** których w myśl statutu ma być sześć, a mianowicie: traktatowy, przywozowy, organizacji wywozu, finansowo-wywozowy dewizowo-rozrachunkowy oraz morski.

Z komitetów tych **dotychczas ukonstytuował się Komitet Traktatowy R. H. Z.,** przejmując czynności Rady Traktatowej, która tym samym uległa likwidacji. Prezesem Komitetu został wybrany dr. **Paweł Minkowski,** dotychczasowy prezes Rady Traktatowej, wice-prezesami pp. **gen. dr. Feliks Maciszewski, prof. Edmund Trepka, prez. Kazimierz Fudakowski, prez. Wiktor Przedpełski.**

Komitet Traktatowy R. H. Z. utrzymując nadal metody pracy Rady Traktatowej posiada **osobne biuro** pod kierownictwem d-ra Rasińskiego.

W ciągu ostatnich sześciu tygodni biuro Komitetu Traktatowego opracowało i przedstawiło czynnikom urzędowym **materiały negocjacyjne do spodziewanych rokowań handlowych z krajami Ameryki Południowej,** oraz zebrało i opracowało materiały dla szeregu innych przewidywanych pertraktacyj gospodarczych.

Inne przewidziane przez statut komitety Rady Handlu Zagranicznego znajdują się **w stanie organizacji** i w miarę postępu tych prac **przejmowane będą przez Radę czynności z zakresu organizacji i administracji handlu zagranicznego,** spełniane dotychczas przez samorządy i organizacje gospodarcze, Centralną Komisję Przywozową i inne.

Estonia zwiększa przywóz

przędzy wełnianej

Estoński minister przemysłu i handlu **powiększył kontyngent na przywóz przędzy wełnianej dla fabryk sukna o 80 tysięcy kg.,** cały zatem kontyngent wyniesie na rok bieżący **200 tysięcy kg.** Rozdziałem kontyngentu tego zajmie się związek estońskich przemysłowców włókienniczych.

Standaryzacja towarów

jedwabnych w Turcji

W Turcji ukazało się ostatnio rozporządzenie o standaryzacji towarów jedwabnych, dzielące towary jedwabne na tkaniny „z jedwabiu czystego", „z jedwabiu sztucznego" i „z jedwabiu mieszanego".

Każda tkanina musi poza tym posiadać znak firmowy i nazwę firmy, w której została wykonana. Stare zapasy muszą zostać wyprzedane w ciągu najbliższych miesięcy, zależnie od decyzji poszczególnych izb przemysłowo-handlowych.

VIII światowy kongres bawełniany

W dniach od 26 stycznia do 10 [...] 1938 r. obradować będzie w E[...] **8 światowy kongres bawełniany.**

Na porządku dziennym kon[...] znajdzie się szereg spraw zaró[...] dziedziny **organizacji handlu** ba[...] jak i z zakresu **techniki** uprawy **wełny.**

Otwarcie kongresu nastąpi 26 sty[...] w Kairze, gdzie kongres będzie ob[...] wał do 2-go lutego, od którego to [...] dalsze obrady toczyć się będą ko[...] w Aleksandrii, Luksorze i w Asu[...]

Podczas trwania kongresu uczest[...]jego zwiedzą najważniejsze ośrodk[...] prawy bawełny w Egipcie.

Rozwój produkcji wełny w Japonji

Wśród szeregu działów gosp[...]stwa, których rozwój forsowany [...] przez rząd japoński, wymienić na[...] również i **produkcję surowej wełny** [...] celu zapewnienia sobie dostateczn[...] ilości surowca, utworzono ostatnio [...] terenie Mandżukoo **szereg wzorow[...] farm,** na których znajdują się wyłącz[...] owce wysokogatunkowe.

Ponadto niedawno powstał olbrzy[...] ośrodek **hodowli owiec** na terenie o[...] mującym przeszło pół miliona akrów [...] dokąd przywieziono owce z Nowej Ze[...]landii i Australii, krzyżując je z owcami mandżursko-mongolskiemi.

[G]iełda pieniężna

Warszawa, 16 sierpnia.

[Na] dzisiejszym zebraniu giełdy pieniężnej [war]szawskiej tendencja dla dewiz była utrzymana [przy o]brotach średnich. Notowano: Amsterdam [...] [Br]uksela 89.20, Londyn 26.39, Nowy Jork [...] [1]29.75, Paryż 19.87, Praga 18.34, Medjolan [...] [Sz]tokholm 136.10, Zurych 121.60, Zank Pol[ski...] [...] za dolary amerykańskie 5.27, kana[dyjskie] 5.26 i pół, floreny holenderskie 291, fran[cu]skie 19.80, szwajcarskie 121.10, belgi[jskie] 88.95, funty angielskie 26.30, palestyń[skie ...], guldeny gdańskie 99.80, korony cze[skie ...], duńskie 17.25, szwedzkie 135.45, nor[weskie] 131.95, liry włoskie 23.60, szylingi austrjac[kie ...], marki fińskie 11.20, niemieckie 134, [rub]le srebrne 146.

[AK]CJE. Dla akcyj tendencja była utrzyma[na przy] obrotach mniejszych; tendencja mocniej[sza dla] akcyj Żyrardowa i metalurgicznych. No[towano:] Bank Polski 106, Cukier 34 (+90), Wę[...] [...]—23.75, Norblin 63, Ostrowiec 26.50 — [Ży]rardów 62—63.

[PAPI]ERY PROCENTOWE. Dla papierów pro[centowych] przeważała tendencja mocniejsza przy [...] obrotach 4 i pół proc. wewn. pożycz[ka ...]owa. Notowano 3 proc. inwest. I-ej em. [...].75, II-ej em. 68.75, 4 proc. konsolida[cyjna ...]—58.13, 5 proc. konwersyjna — 61, [... p]roc. wewn. pożyczka pństwowa 57.00— [...] proc. dolarowa 39, 4 i pół proc. L. Z. [...] 56.88, 5 proc. L. Z. m. Warszawy z ro[ku ...] r. 62.25—62.50 5 proc. L. Z. m. Łodzi [...] 55.75— 56.00, 5 proc. L. M. m. Rado[mia] 1933 r. 48 ((+45).

GIEŁDA ŁÓDZKA.

[Na] wczorajszym zebraniu giełdowym w Ło[dzi no]towano: poż. inwestycyjna I em. 69.75 — [...] inwestycyjna II em. 68.50—68.25, do[larowa] 39.25—39.00, poż. konsolidacyjna grube [...].25, poż. konsolidacyjna drobne 58.25— [...] wewnętrzna 57.25—57.00, Bank Pol[ski ...]—107.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi 1933 r. [...].00. — Tendencja utrzymana

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

[Na] wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbo[żo]wej notowano: pszenica 31.25—31.50, [mąka ży]tnia razowa 36.50—37.00, rzepak 60.00 [...] ziemniaki 6.75—7.25, śrut soya 27.00— [Res]zta notowań bez zmiany.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

[NO]WY JORK. Loco 10.69, sierpień 10.34, [...] 10.39, listopad 10.42, grudzień 10.40, [...] 10.44, luty 10.48, marzec 10.52, kwiecień [...] 10.56, czerwiec 10.59, lipiec 10.62.

[NOW]Y ORLEAN. Loco 10.56, grudzień 10.49 [sty]czeń 10.54, marzec 10.62, maj 10.66.

[LIVER]POOL. Loco 6.08, sierpień 5.90, wrze[sień ...] październik 5.92, listopad 5.92, gru[dzień ...] styczeń 5.96, luty 5.97, marzec 5.99, [...] 6.01, maj 6.03, czerwiec 6.04, lipiec 6.06, [...] 6.06, wrzesień 6.06, październik 6.07.

[...]SKA. Loco 9.45, wrzesień 9.17.

[...]R. Loco 8.73, wrzesień 7.81, paździer[nik ...] listopad 7.11, styczeń 7.11, marzec 7.14, [...] lipiec 7.19.

[...]MA. Loco 13.13, październik 11.55, gru[dzień] 11.56, styczeń 11.62, marzec 11.98, maj [...] [lip]iec 12.06.

[ALE]KSANDRIA. Giełda nieczynna.

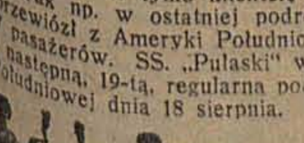
[Silny] wzrost eksportu [włók]ienniczego Czechosłowacji

[Sto]sunki handlowe pomiędzy Czecho[słowa]cją a Szwecją rozwijają się z roku [na rok] coraz pomyślniej, wyrazem cze[go jest] stały wzrost obrotów pomiędzy [o]boma krajami.

[Ch]arakterystyczny jest fakt, że na [czele] czechosłowackiego eksportu do [Szwecji] wysunęły się artykuły włókien[nicze]. Szczególnie poważnie wzrósł eks[port] towarów wełnianych, których Cze[chosło]wacja wyeksportowała do Szwe[cji w] pierwszej połowie 1937 r. za 38 [milio]nów 100 tysięcy k. cz., podczas gdy [eksport] ten w takim samym okresie [r. ub.] wynosił 17 milionów 800 tysięcy. Również b. silnie wzrósł do Szwe[cji cz]echosłowacki eksport jedwabiu i [wyrob]ów jedwabnych, a mianowicie z [... mil]jonów 100 tysięcy k. cz. w pierw[szej] połowie r. ub., na 22 miliony 600 [tysięcy] koron w pierwszej połowie rb.

„PUŁASKI" W GDYNI

[Dnia] 12 sierpnia przybył z 18 ej podróży do Ameryki Południowej ss. „Pułaski". W [związku] z tym przyjazdem należy podkreślić, [że] statki na trasie południowo - amery[kańskiej ...] mają dzisiaj stosunkowo liczną klien[telę w] podróżach powrotnych do portu macie[rzyste]go. Po uruchomieniu Linii Południowo[amery]kańskiej ruch towarowy był odrazu dwu[stronn]y, natomiast pasażerski tylko w kie[runku] portów Ameryki Południowej, a to ze [względu] na liczną emigrację a mała reemigra[cję i b]rak turystów. W ostatnich podróżach [ruch p]asażerski z Ameryki Południowej do Eu[ropy] wzmógł się poważnie, przy czym statki [...]kują sobie nie tylko klientelę polską, [lecz i ob]cą. Tak np. w ostatniej podróży ss. [„Pułaski"] przewiózł z Ameryki Południowej do [Gdyni] 207 pasażerów. SS. „Pulaski" wyruszy [w] następną, 19-tą, regularną podróż do [Ameryki] Południowej dnia 18 sierpnia.

Łódzkie centrum przemysłowe

3.515 zakładów przemysłowych ze 164.812 robotnikami

Inspektora Pracy okręgu III obejmujący swym działaniem teren województwa łódzkiego opracował sprawozdanie roczne o stanie zakładów przemysłowych i liczbie zatrudnionych robotników w r. 1936.

Sprawozdanie to daje ciekawy obraz **uprzemysłowienia okręgu łódzkiego i stanu zatrudnienia.**

Z danych liczbowych wynika, że w ub. roku czynnych było łącznie **zarówno małych jak średnich i większych zakładów 3515, zatrudniających 164.812 robotników oraz 7648 pracowników umysłowych.**

W roku 1935 czynne były 3153 zakłady przemysłowe, zatrudniające — 151.878 robotników i 6927 pracowników umysłowych, a zatem w roku 1936 **liczba zakładów wzrosła o 362, a liczba zatrudnionych o 12.934 robotników i 721 pracowników umysłowych.**

Najliczniej, oczywiście, reprezentowany był w naszym okręgu przemysł włókienniczy, który posiadał 1956 zakładów i zatrudniał 116.869 robotników i 4694 pracowników umysłowych.

Następny z kolei pod względem rozmiarów jest **przemysł spożywczy:** 423 zakłady, 8940 robotników i 653 pracowników. Dalej idą: **przemysł chemiczny:** 90 zakładów, 8344 robotników, 433 pracowników; **przemysł mineralny:** 146 zakładów, 5997 robotników i 171 pracowników; **zakłady użyteczności publicznej:** 36 zakładów, 4818 robotników i 312 pracowników; **przemysł drzewny:** 204 zakłady, 4720 robotników i 233 pracowników umysłowych; **przemysł budowy maszyn:** 246 zakładów, 4555 robotników i 302 pracowników; **przemysł konfekcyjny** 55 zakładów, 1567 robotników i 124 pracowników — i t. d.

Z pośród wyżej wymienionych zakładów **największy wzrost zatrudnienia zanotowano w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej, w górnictwie, przemyśle drzewnym.** Spadek zatrudnienia notowany był w przemyśle chemicznym, gdzie mimo wzrostu liczby zakładów o 13, stan zatrudnienia spadł o 944 robotników.

Ciekawe są zestawienia dotyczące stanu zatrudnienia **według płci.** Wynika z nich, że w 1936 roku zatrudnionych było w całym przemyśle 92.482 mężczyzn, 69.765 kobiet, 1730 chłopców i 835 dziewcząt.

W roku 1935 natomiast zatrudnionych było 84.295 mężczyzn, 65.156 kobiet, 1576 chłopców i 854 dziewczęta. W ten sposób w związku ze wzrostem stanu zatrudnienia w r. 1936 **znalazło pracę:** 8187 mężczyzn, 4609 kobiet i 154 chłopców, natomiast liczba zatrudnionych dziewcząt spadła o 19.

Z dalszych zestawień wynika, że w ub. roku **notowano spadek liczby wielkich zakładów przemysłowych, natomiast nastąpił wzrost liczby zakładów mniejszych i średnich.** Spadek ten przede wszystkim uwidacznia się w **przemyśle włókienniczym,** a stan zatrudnienia i ilość zakładów **ilustrują** poniższe cyfry:

Zakładów przemysłu włókienniczego zatrudniających do 4 robotników było 414, o 1152 robotnikach, zatrudniających od 5 do 19 robotników — 795 zakładów o 8148 robotnikach, zatrudniających od 20 do 49 robotników było 303 zakładów z 10.659 robotnikami, zatrudniających od 50 do 99 robotników było 161 zakładów (13.495 robotników), wreszcie zakładów włókienniczych zatrudniających od 100 do 499 robotników było 244, o 27.956 robotnikach i zakładów włókienniczych zatrudniających ponad 500 robotników było 39 (55.457 robotników), gdy w roku 1935 było ich jeszcze 43.

Z danych ogólnych wynika, iż w roku ub. **w małych zakładach przemysłowych stan zatrudnienia wzrósł o 8646 robotników, w średnich zaledwie o 534, zaś wielkie zakłady wykazują przyrost robotników o 3754.**

Stała komunikacja lotnicza

pomiędzy Ameryką a Sowietami

Znany lotnik amerykański Bernt Balchen bawił ostatnio w Moskwie celem nawiązania pertraktacji z sowieckim ministertswem lotnictwa w sprawie przeprowadzenia stałej komunikacji powietrznej między S.S.S.R. a Stanami Zjednoczonymi.

Rząd sowiecki rozważa obecnie 4 możliwości nawiązania komunikacji lotniczej: jedna linią prowadzić ma poprzez Norwegię i Islandię do Nowego Jorku, dwie trasy przechodzić będą ponad biegunem północnym czwarty zaś trakt komunikacji powietrznej prowadzić ma przez Wschodnią Syberię do San Francisco. Rząd sowiecki zamierza uruchomić komunikację lotniczą ze Stanami bez współudziału państw obcych. Otwarcie stałej komunikacji nastąpić ma w ciągu najbliższych dwóch lat.

Wieści sportowe

Kołodziejczyk znów zmienił barwy klubowe

Czołowy łódzki kolarz szosowy Kołodziejczyk lubi często zmieniać barwy klubowe. Był on już zawodnikiem Unionu, Resursy i Wimy, zaś przed tygodniem otrzymał z Wimy zwolnienie i wstąpił do klubu „Norblin" w Głownie, w którego barwach wystąpił ubiegłej niedzieli.

Derwisiński zwycięża w wyścigu „Repid"

W niedzielę na szosie warszawskiej ze startem w Krzywiu, odbył się ogólnopolski wyścig szosowy „Rapidu" o puchar przechodni im. Edmunda Szarnika. Wyścig, który został rozegrany na dystansie 100 klm., zgromadził czołowych kolarzy łódzkich oraz Niecieiewskiego z Warszawy.

Duży sukces w tym wyścigu odniósł młody kolarz ŁTK Derwisiński, który dopiero przed tygodniem otrzymał licencję.

Derwisiński zajął pierwsze miejsce w dobrym czasie (rozkopana szosa) 3 godziny 6 min. przed Kołodziejczykiem (Norblin, Głowno), Kuńczakiem (PTC), Rykheilem (Wima), Jaskulskim (Wima). Więcek zajął 14-te miejsce, Leśkiewicz—17-te, Niecieiewski przybył na jednym z dalszych miejsc. Startowało 29 kolarzy.

Dwie eliminacje na meczu IKP Sokół

W czwartek 19 b. m. odbędzie się w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 o godz. 20-ej towarzyski mecz bokserski Sokół — IKP, w ramach którego odbędą się dwie walki eliminacyjne przed wyjazdem bokserów łódzkich do Niemiec. W wadze koguciej odbędzie się walka eliminacyjna Celmer (Wima) — Więckowski (IKP) i w wadze lekkiej Kasznia (Wima) — Kowalewski (IKP).

Pozatem w programie meczu walczyć będą następujący bokserzy: z IKP: Stępczyński, Stasiak, Marciniak, Rumpel, Więckowski, Weber i Pietrzak; ze Sokoła: Dubis, Wal, Stolecki, Drużbiński, Pasternacki, Szczeciński, Muszyński, Niewadził i Dybilas.

ŁKS gra z reprezentacją Kutna

Na niedzielę 22 b. m. wyjeżdża drużyna ligowa ŁKS-u do Kutna w celu rozegrania meczu towarzyskiego z reprezentacją piłkarską miasta.

W przyszłą niedzielę, 29 b. m. ŁKS po długiej przerwie letniej rozegra we Lwowie mecz ligowy z Pogonią.

Woźniakiewicz opuszcza I. K. P.

Znakomity pięściarz klubu IKP Woźniakiewicz zażądał zwolnienia, nosząc się z zamiarem zmiany barw klubowych. Możliwe, że Woźniakiewicz wstąpi do jednego z klubów warszawskich.

Dwa mecze o wejście do Ligi

W najbliższą niedzielę rozpoczyna się finałowa pula meczów o wejście do Ligi.

W Wilnie WKS Śmigły zmierzy się z warszawską Polonią, zaś w Lublinie Unia grać będzie z Brygadą częstochowską.

Nowiny lokalne

W niedzielę 22 b. m. odbędzie się na szosie warszawskiej (start na Krzywiu), wyścig międzyklubowy „Rekordu" na 25 klm. dla kolarzy posiadających karty wyścigowe i na 50 klm. dla kolarzy posiadających licencje.

— Najlepszy pięściarz łódzki Henryk Chmielewski, kończy już w przyszłym miesiącu służbę wojskową.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat Nr. 68

Wydziału Gier i Dyscypliny

1. Weryfikuje się następujące zawody o mistrzostwo klasy „B" ŁZOPN. na rok 1936/37.

GRUPA PABIANICKA.

Rudzki KS.—Strzelec Sieradz w dn. 25/7.37 5—3 i 2 pkt. dla RKS. Kruschenedr — TUR. Zd. Wola w dn. 25/7.37. 4—0 i 2 pkt. dla Kruschender TUR. Zd. Wola—ZSSG. Zd. Wola w dn. 1,8.37. 3—0 i 2 pkt. dla TUR'u.

Poniżej podaje się do wiadomości klubów zweryfikowaną tabelę mistrzostw klasy „B" na rok 1936/37. Grupa pabianicka:

Klub	Gier	Pkt.	St. br.
1. TS. Kruschender Pabianice	10	18	49:6
2. Strzelec Sieradz	10	13	28:14
3. Rudzki KS. Ruda-Pabianicka	10	12	23:18
4. RKS. TUR. Zd. Wola	10	7	12:20
5. TG. Sokół Zd. Wola	10	5	13:40
6. ZSSG. Zd. Wola	10	5	11:38

Mistrzostwo klasy „B" ŁZOPN. grupy pabianickiej zdobyła drużyna Tow. Sp. Kruschender.

Do klasy „C" spada drużyna ZSSG. Zd. Wola

3. Weryfikuje się następujące zawody o mistrzostwo klasy „C" ŁZOPN. na rok 1936/37.

GRUPA PABIANICKA „A".

Rudzki KS. II—KS. Huragan w dn. 9/5.37. 0—3 walcover i 2 pkt. dla Huraganu z powodu wstawienia do drużyny Rudzkiego KS. zawodników nieuprawnionych do gry.

Makkabi Pabianice—Kruschender II w dn.9/5 1937. 3—0 walcower i 2 pk. dla Makkabi z powodu wstawienia do drużyny Kruschender zawodników nieuprawnionych do gry.

Huragan—Makkabi Pabj. w dn. 23/5.37 6—1 i 2 pkt. dla Huraganu. Makkabi Pabi.—Rudzki KS. II w dn. 30/5.37. walcower 3—0 i pkt. dla Makkabi z powodu niestawienia się drużyny Rudzkiego KS. do gry. Huragan—Kruschender II w dn. 6/6.37. 4—2 i 2 pkt. dla Huraganu. Makkabi—TUR. w dn. 13/6.37, walcower 3—10 i 2 pkt. dla Makkabi z powodu wstawienia do drużyny TUR'u zawodników nieuprawnionych do gry. Rudzki KS. II—Kruschender II w dn. 13/6.37. walcower 0—3 i po 0 pkt dla obu drużyny z powodu wstawienia do drużyn zawodników nieuprawnionych do gry. Huragan—TUR. w dn. 20/6.37. 4—0 i 2 pkt. dla Huraganu, Makkabi—Huragan w dn. 27/6.37. 0—3 i 2 pkt. dla Huraganu. TUR.—Huragan w dn. 4/7.37. walcower 0—3 i 2 pkt. dla Huraganu z powodu wstawienia do drużyny TUR'u zawodników nieuprawnionych do gry. Huragan—Kruschender II w dn. 11/7.37. 5—0 i 2 pkt. dla Huraganu. Huragan—Rudzki KS. II w dn. 18/7.37. 4—3 i 2 pkt. dla Huraganu, Kruschender II—Makkabi II w dn. 18/7 1937. 10—1 i 2 pkt. dla Kruschender. Kruschender II—TUR.w dn. 25/7.37. walcower 8—0 i 2 pkt. dla Kruschender z powodu wstawienia do drużyny TUR'u zawodników nieuprawnionych do gry. Rudzki KS. II—Makkabi II w dn. 25/7.37 walcower 0—3 i 2 pkt. dla Makkabi z powodu wstawienia do drużyny Rudzkiego KS. zawodników nieuprawnionych do gry.

4. Poniżej podaje się do wiadomości klubów zweryfikowaną tabelę mistrzostw klasy „C" ŁZOPN. na rok 1936/37. Grupa pabianicka „A".

Klub	Gier	Pkt.	St. br.
1. Huragan Ruda Pabianicka	8	16	32:3
2. Makkabi Pabianice	8	10	17:1[illegible]
3. Kruschender II	8	8	26:1[illegible]
4. RKS. TUR. Pabianice	8	2	3:2[illegible]
5. RKS. TUR. Pabianice	8	2	3:27

Mistrzostwo klasy „C" grupy pabianickiej „A" zdobyła drużyna Huraganu.

LETNI ROZKŁAD JAZDY

obowiązujący na P. K. P. od 22 maja 1937 roku

Z DWORCA ŁÓDŹ-FABRYCZNA ODCHODZĄ:

0.30 do Koluszek, Bielska, Krakowa, Zakopanego i Krynicy
1.45 do Koluszek, Bielska
4.00 do Koluszek (od 26 czerwca)
5.12 do Koluszek (od 26 czerwca)
6.05 do Koluszek, Piotrkowa (w dni robocze)
7.00 do Koluszek, Warszawy
8.52 do Koluszek, Warszawy, Ząbkowic
9.05 do Koluszek (od 20 czerwca w dni świąteczne)
9.35 do Koluszek (jak wyżej)
10.07 do Koluszek, Warszawy
10.27 do Koluszek, Krakowa
11.05 do Koluszek, Rozwadowa
12.05 do Koluszek
13.05 do Koluszek, Piotrkowa (w dni robocze)
14.15 do Koluszek (w dni robocze)
14.55 do Koluszek, Warszawy
15.25 do Koluszek (w dni robocze)
15.43 do Skarżyska, Lwowa
15.52 do Koluszek, Sandomierza
16.50 do Koluszek, Częstochowy
17.40 do Koluszek, Warszawy, Dziedzic, Krakowa, Zakopanego.
18.40 do Koluszek, Warszawy (w dni powszednie od 25 czerwca do 5 października).
19.35 do Białegostoku, Grodna, Wilna.
19.41 do Koluszek, Warszawy, Katowic (torpeda)
21.02 do Warszawy, Częstochowy
22.25 do Koluszek
23.10 do Koluszek, Zakopanego

NA DWORZEC ŁÓDŹ - FABRYCZNA PRZYCHODZĄ:

0.50 z Wilna, Białegostoku, Warszawy
2.08 z Brześcia, Białegostoku, Warszawy
4.08 z Warszawy
5.37 z Krynicy, Zakopanego, Krakowa (od 27 czerwca
6.29 z Krynicy, Krakowa, Bielska
7.08 z Koluszek (w dni robocze)
7.23 z Koluszek (w dni robocze)
7.44 z Koluszek
7.59 z Koluszek (w dni robocze)
8.57 z Wilna, Warszawy, Częstochowy
9.52 z Wilna, Warszawy, Katowic
10.35 z Koluszek
11.25 z Warszawy
12.07 z Sandomierza, Skarżyska (w dni robocze) poł z torpedą
12.25 z Krynicy, Krakowa, Warszawy
14.42 z Warszawy
16.21 z Krynicy, Katowic, Warszawy
17.18 z Koluszek
19.21 z Krynicy, Katowic, Warszawy
20.18 z Koluszek (od 29 czerwca w dni świąteczne)
20.35 z Koluszek
21.36 z Katowic (poł. z torpedą), Krynicy
21.55 z Bielska, Koluszek
22.14 z z Krynicy, Krakowa, Dziedzic
23.14 z Koluszek

POCIĄGI MOTOROWE:

Odchodzą z dworca Łódź-Fabryczna do Warszawy:

7.30 (połączenie z Białymstokiem)
7.40 (codziennie z wyjątkiem sobót i niedziel)
16.35
19.35

Przychodzą na dworzec Łódź-Fabryczna z Warszawy:

11.48
16.38
22.33
22.43 (codziennie z wyjątkiem piątków i sobót)

Z DWORCA ŁÓDŹ-KALISKA ODCHODZĄ:

0.30 do Poznania, Zbąszynia
6.06 do Warszawy
7.15 do Gdyni, Gdańska, Ciechocinka, Płocka
7.18 do Sieradza
8.07 do Łowicza
8.35 do Łasku (od 20 czerwca w dni świąteczne)
8.40 do Gdyni, Gdańska (od 26 czerwca do 4 września)
9.44 do Poznania
10.15 do Głowna (od 20 czerwca do 4 września (dni świąteczne)
10.20 do Łasku (od 20 czerwca (w dni świąteczne)
11.47 do Poznania, Ostrowa, Zbąszynia
12.00 do Poznania, Ciechocinka, Gdańska i Gdyni
12.14 do Warszawy
14.20 do Głowna (od 19 czerwca do 5 września (w soboty i dni świąteczne)
14.35 do Ozorkowa (jak wyżej)
14.28 do Zduńskiej Woli (w dni robocze)
15.32 do Kalisza, Poznania
15.47 do Lwowa, Gdańska, Gdyni
16.05 do Zduńskiej Woli, Herb, Katowic
16.24 do Warszawy, Lwowa
17.45 do Zduńskiej Woli, Sieradza
18.23 do Głowna(od 18 czerwca do 4 wrześni w dni świąteczne i przedświąteczne
19.45 do Kutna
19.49 do Zduńskiej Woli, Kalisza, Po[illegible] Zbąszynia
20.33 do Warszawy
21.10 do Łasku
22.40 do Gdańska, Gdyni, na Hel
23.12 do Zduńskiej Woli
23.55 do Głowna

NA DWORZEC ŁÓDŹ-KALISKA PRZYCHODZĄ:

0.30 z Warszawy
5.58 z Zbąszynia, Poznania
7.12 z Głowna
7.25 z Zduńskiej Woli
7.44 z Gdyni, Gdańska, Kutna
7.59 z Ostrowa, Zduńskiej Wo[li]
8.01 z Poznania
9.09 z Warszawy
9.30 z Łasku
10.08 z Lwowa, Poznania
11.36 z Poznania, Warszawy
11.55 z Katowic, Zduńskiej Wo[li]
14.12 z Sieradza
15.09 z Gdyni, Płocka, Kutna
15.24 z Warszawy
16.16 z Zbąszynia, Poznania
17.10 z Ozorkowa
17.26 z Głowna
18.50 z Zduńskiej Woli
19.25 z Lwowa, Ciechocinka
19.41 z Gdyni, Gdańska, Warszawy
20.25 z Zbąszynia, Poznania
20.58 z Głowna (w dni świąteczne)
21.37 z Inowrocławia, Zduńskiej Wo[li]
22.25 z Łasku
22.35 z Głowna
23.07 z Gdyni, Ciechocinka
23.40 z Poznania

DROBNE ogłoszenia w „Re[publice"] są najlepszym i najtańszym [sposobem] zetknięcia zainteresowanych. Kto chce: 1) znaleźć lokatora [lub] lokatora, 2) znaleźć mieszk[anie] pojedyńczy pokój, 3) sprzed[ać] chomość lub rzecz, 4) kupi[ć] wiek okazyjnie, 5) dostać p[racę] wyszukać pracownika — nie[ch da] drobne ogłoszenie do „Rep[ubliki"]

OBSŁUGA radiowa fachowa radiowy, naprawia, konserw[uje,] rabia aparaty własne i obc[e] i tanio. RADIO-WATT, Na[...] 12 i 16, tel. 190-38.

PANNA umiejąca się obchodz[ić z] rocznem dzieckiem poszuk[uje] Piotrkowska 120, magazyn [...]

POSZUKUJĘ wspólnika (z ka-) pitałem 10.000 zł. do dobrze [prosperu-] jącego interesu, celem po[...] go. Sub. „M."

BIURALISTA buchalter po[szukuje...] Oferty pod „Inkaso" składać [...]

PRAKTYKANT do biura eks[...] nego, ładnym charakterem [pisma po-] trzebny. Oferty „M. N." do [...]

ŁÓŻKO niklowe, bronzowe [...] nowe okazyjnie do sprzedan[ia...] pelhof, Sienkiewicza 3/5.

UCZENICĘ szkoły powszechnej [lub] gimnazjum na stancję z troskliwą opie[-] ką przyjmę. Rodzina inteligentna [...] szkanie w ogrodzie w willi, w [...] ul. Narutowicza, w pobliżu [...] ści szkół żeńskich. Łask. [zgłoszenia] na piśmie pod „Ognisko do[mowe"...] telef. 210-40 do godz. 10.30 ra[no i] 7—9 ppoł.

POKÓJ umeblowany z łazienką [dla] solidnego pana do wynajęcia. P[...] 6 m. 12 od godz. 9 do 17-ej.

POKÓJ umeblowany, wszelkie [wygo-] dy z utrzymaniem przy inte[ligentnej] izraelickiej rodzinie do oddania [od] września, dla pracującej osoby [lub] uczenicy. Sienkiewicza 40, m. [...]

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.